

75-76
NR 5

JMB

Ontwerp voorpagina:
Marcel Brekelmans 5e

REDACTIE

Wim van der Wurff 6b
Titus Williams 5b
L.Th.H. Verzuu (eindred.)

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet
A.A. Peters
Mw. A.van Straaten
Namens de oudervereniging
J.P. Uiterwijk
Jan van Galenstraat 184''
Amsterdam
Tel.: 18 73 25

REDACTIE PAG. 32/33

Ludger Hoekstra 5b
Ricky van der Jagt 5b

TYPE-WERK BOLWERK NO 5

Els Vosters 5b
Johanna Kroon 5a
Mw. de Neef

KEY - OPERATORS

B.Slimmers
Mw. J.Slimmers-Martin

BOLWERK nr 6
verschijnt 24 februari 1976
Kopy gaarne binnen
vóór 17 februari.

Ter herinnering: **elly vermoeten**

11 september 1936 - 6 januari 1976.

Het lijkt soms wel of je je pas achteraf bewust wordt van relaties die je met mensen hebt. Elly was sinds 1969 docente aan onze school; door een onderbreking van een jaar was zij in augustus aan haar zesde cursus begonnen. Haar vakgenoten kenden haar als een zeer deskundig, ijverig collega; voor haar leerlingen zullen wel haar met grote inzet gegeven literatuurlessen een blijvende herinnering vormen. De mens achter de docente is, denk ik, voor velen verborgen gebleven, maar heeft niet ieder het recht zoveel voor zichzelf te houden, als hij zelf wenst ?

Nu Elly voorgoed uit onze gemeenschap is weggegaan, blijkt pas hoeveel tijd en energie zij aan ons heeft besteed; hoe zorgvuldig en talrijk haar aantekeningen waren, hoe rusteloos zij voor ons is bezig geweest. We mogen hopen dat zij nu de rust heeft gevonden, die zij zich tijdens haar leven misschien te weinig heeft gegund.

Wellicht is het toepasselijk deze herinnering te besluiten met enkele regels van de dichter William Cowper:

I am out of humanity's reach,
I must finish my journey alone,
Never hear the sweet music of speech;
I start at the sound of my own.

Namens de schoolgemeenschap,

P. Overmars, M. Siewe.

informatie

AGENDA

Maandag 9 februari: aanvang tweede deel School Onderzoek 6 Vwo en 5 Havo.

Alle klassen: proefwerkweek, geen lessen, twee (of drie) proefwerken per dag.

Dinsdag 10 februari: 19.30 uur voorlichting voor de ouders van leerlingen in 3 vwo over a/b-keuze. 21 uur

voorlichting voor ouders van leerlingen in 3 havo over pakketkeuze.

Vrijdag 27 februari: uitreiking tweede rapport.

Maandag 1 en dinsdag 2 maart: voorjaarsvrij.

Woensdag 3 maart: gewone lesdag (dus géén studiedag).

Donderdag 11, vrijdag 12 en maandag 15 maart: inschrijving nieuwe leerlingen brugklas, van 16 tot 17.30 en 19 tot 21 uur.

NIEUWE DOCENTEN (engels)

Mw M.Kappelle-Mohr, de Lairessestraat 72, tel. 734440.

Drs. J.M.Meijer, Da Costakade t.o. nr 49.

KAPELGEBRUIK

1. De kapel valt buiten het domein van de schoonmaakdienst. Voor elk gebruik geldt dus: na afloop schoonmaken. Schoonmaken betekent: vegen, alle rommel opruimen, vlekken op vloer of elders verwijderen. Schoonmaakmateriaal is in de kapel aanwezig.
2. De commissie kapelbeheer bestaat uit A.Peters, R.Verhagen, B.Geurts. Deze oefent o.a. controle uit op het schoonmaken.
3. Voor klasavonden kan de docent een afspraak maken met dhr Schreurs. Verdere regels voor klasavonden staan in het Jaarboekje p.41.
4. Voor alle andere activiteiten in de kapel moet men toestemming vragen aan A.Peters of R.Verhagen.

·PRIKKERS·

Het vervaardigen van Bolwerk is steeds weer een geweldig bolwerk. Voor de redacteur: tikken, knippen, plakken. Voor de stencilkamer: draaien, draaien, draaien. En dan 2260 nietjes prikken in ca 22600 blaadjes. Dat doen vele vrijwilligers - maar niemand zo goed als de jongens van 3 A. HULDE !!

WERKWEEK 3' KLAS

Door oorzaken buiten onze schuld is De Spaarnberg te Santpoort niet beschikbaar voor onze derde klassers in de week van 8 maart. Het bleek niet mogelijk uit te wijken naar een andere week dan die van 1 maart, waarvan echter de eerste twee dagen 'krokusvakantie' zijn. Vandaar de volgende indeling: 3 ab en 3 cde gaan 15 maart op werkweek; 3 gh gaan dinsdagnmiddag 2 maart (16.30 in Santpoort) en keren zaterdagochtend terug. Evenals vorig jaar worden deze werkweken geleid door docenten.

STUDIEBEURZEN

Aanvragen voor studiebeurzen moeten vóór 31 januari verzonden worden.

Formulieren verkrijgbaar bij het secretariaat.

AGENDA II

Vrijdag 30 januari: soos

6 februari: film

13 februari: stijlfeest 4-5-6

20 februari: brugklasfeest

27 februari: feest 2 en 3.

·FORELLEN·

Het succes van onze 'open dagen' is voor een groot deel te danken aan de enthousiaste medewerking van de leerlingen die de ouders rondleiden en opvangen. Zij dragen terecht hun lintje!!

een cadeau van zeven miljoen

de vervuiling

Naar aanleiding van het artikel in Bolwerk hebben verschillende klasdocenten in hun klas een gesprek over het vervuilen van de school gehouden. Zestien van deze gesprekken hebben geresulteerd in een verslag, waaruit wij het volgende citeren.

In alle klassen op één na vonden de leerlingen dat het een reëel probleem is, men benadrukte ook nog dat de gymlessen op de cour echt overlast ondervinden van de vuiligheid, en dat we op den duur ongedierte aantrekken door alle achtergebleven etensresten.

voorkomen / genezen

Men stelt voor door voortdurende campagne te proberen, een mentaliteitsverandering te bewerken. Bolwerk kan hierbij natuurlijk de weg zijn. Het gaat er om dat ieder zelf bedenkt dat een schone school prettiger is dan een vuile, en dat samenwerking van duizend man veel effectiever is dan veegwerk van enkelen.

Verder wilde men toch ook best wel strengere controle en meer toezicht, door docenten, eventueel geassisteerd door leerlingen uit de hogere klassen.

trommeltje

Een veel gehoorde suggestie: laat iedereen zijn plastic boterhamzakje vervangen door een broodtrommeltje. Dat scheelt in elk geval alweer een paar honderd zakjes per dag op de cour en in de gangen.

Een prima suggestie! Het betekent bovendien minder materiaalverspilling.

De staf zou graag afwillen van de plasticbekertjes die wij zelf verstrekken in de aula. Wij hebben daarvoor echter nog geen echt goede oplossing gevonden.

bakken

Volgens sommigen zouden er wat meer vuilnisbakken moeten komen op de cour, en prullebakken op de gangen. Deze zouden ook vaker geleidigd moeten worden. Een bak midden in de praatkuil, asbakken op de cour!

vegers

Er zijn allerlei methoden aangegeven om meer leerlingen te laten helpen met het schoonvegen.

a. Vrijwillig: eens per week of per maand vrijwilligers oproepen voor bepaalde taken, twintig vrijwilligers hebben zich al gemeld.

b. Corvee: alle telatkomers -ook docenten!- laten vegen. Iedereen verplichten alles wat hij ziet liggen op te rapen, bij weigering straffen. Elke vrijdag maken allen samen de hele school schoon.

Of elke klas krijgt bij toerbeurt een week corvee.

Sommigen vrezen echter dat dan juist het laten slingeren van de rommel in de hand wordt gewerkt: het wordt toch wel opgeruimd.

en dus...

U zult dus voorlopig in Bolwerk door ons herinnerd worden aan de milieuhygiëne in ons kado van zeven miljoen ... een gegeven paard bevuilt men niet!

Wij zullen dus meer bakken gaan plaatsen - en zorgen dat ze geleegd worden.

De klaslokalen zullen dus door de leerlingen na het laatste lesuur worden opgeruimd; een kleine moeite, een grote winst.

Het verbod van eten, drinken en roken in hal en gangen zal dus strikter worden nageleefd door iedereen.

Voor het onderhoud van het getouw hebben wij een ploeg deskundige schoonmakers in dienst, die al twaalf jaar met grote inzet dit werk verricht, tot ieders tevredenheid. Hun taak is: stof vegen en afnemen, ramen zemen, vloeren in de was zetten, toiletten reinigen, en zo voort; de gymzalen worden meestal snachts gedaan.

Deze werkzaamheden kosten ongehoord veel geld, maar ze zijn onmisbaar in dit grote gebouw. Het wordt pas echt problematisch, als de dienst zijn werkzaamheden niet meer kan verrichten, doordat ze al hun tijd verdoen met proppen rapen en broodresten verwijderen. Zover is het nu gekomen. Niemand klaagt over zand in de gang, over sporen van normaal gebruik door duizend bewoners. Waar wij over klagen, is o n n o d i g e v e r v u i l i n g, moedwillige vernieling.

kijk om je heen

Kijk om je heen, dan zie je:

plastic zakjes, bekertjes, papier, ctenesresten, ook in bloembakken, achter de radiatoren; snippers, plukken haar, afgeknipte nagels in de lokalen; mayonaise uitgesmeerd op de ruiten (haast niet te verwijderen), zeep op de spiegels, papier en plastic gepropt in de toiletten, sinaasappelschillen overal, vertrapte krijtjes ...

mottatnou

Iemand vindt de chocola uit de automaat te waterig: hup, over de grond er mee. In de toiletten staan reserve-rollen papier: hup, er mee gooien als serpentine. Per ongeluk verliest iemand zijn bekertje koffie: hup, gauw wegwezen. Waarom eigenlijk??? Waar zijn de knoppen van de verwarmingen? Waar blijven de rubber dopjes van de deurstoters? Waar de witte knoppen van de raamhendels? Wie heeft de naamstrookjes van zovele lokalen, van de correctorkamer? oh, natuurlijk reuze gein, om dat boven je bed te hangen, mag ook wel, maar betaal dan even f 7,50.

lichtpuntjes

Dat het best anders kan, blijkt gelukkig ook regelmatig. Vroeger moesten wij na elke uitdeling van de schoolkrant alle lokalen langs, om de resten te verzamelen; tegenwoordig blijft er vrijwel geen Bolwerkje liggen. Vorige week vrijdag na de filmvoorstelling stond er zomaar een grote ploeg vrijwilligers in de aula om op te ruimen en klaar te zetten. Zo moet het!!!

→ een prulletje opruimen voor iemand misstaat niemand ←

G.Herben - A.Peters

overgangs normen

Op overgangsvergaderingen, waar beslist wordt over doubleren of overgaan, hanteren de docenten normen, die aangeven hoeveel onvoldoendes toelaatbaar zijn, en wanneer een lijst te slecht is. Deze normen werken niet als een automaat, maar geven richtlijnen.

De docentenvergadering heeft vorig jaar besloten deze normen te publiceren, zodat ook leerlingen en ouders weten wat de richtlijnen zijn, en wat men ongeveer mag verwachten. Het spreekt vanzelf dat behalve de cijferlijst andere dingen tellen.

OVERGANGSNORMEN

1. In deze verkorte versie zijn alle technische aanwijzingen voor de docentenvergadering weggelaten, alsmede een aantal formules die de overstap regelen van de ene afdeling naar de andere.
2. De normen staan de vergadering ten dienste, niet andersom. De vergadering is vrij in speciale gevallen van de normen af te wijken, zonder dat daaruit voor iemand recht van precedent ontstaat.
3. Beoordeling der aangegeven groepen:
groep I : wordt bevorderd. groep II : wordt (evt. met
taak) bevorderd. groep III : wordt bevorderd met taak of
taken. groep IV : bespreekgeval; kan worden bevorderd met
advies-taken, met verplichte taken, of kan worden afgewezen.
groep V en VI : wordt afgewezen.
4. Taken voor aflopende vakken, en straftaken, zijn altijd verplicht.
5. Een rapport met tenminste drie punten 'compensatie' kan in een hogere groep geplaatst worden, rapporten van doubleurs kunnen een groep lager worden beoordeeld.
6. Bij overstap van gymnasium naar atheneum blijven cijfers voor latijn en grieks buiten beschouwing. Bij overstap van vwo naar havo wordt het rapport een groep hoger geplaatst.
7. De aangegeven onvoldoendes hebben betrekking op alle 'leer'- of examenvakken. De niet-examenvakken worden altijd meegeteld, maar op een andere wijze. Binnenkort wordt hierover een lerarenvergadering gehouden, waar wij zullen trachten een eensluitende formulering te vinden, hoe deze vakken in de verschillende klassen meewegen bij de beoordeling. Zodra de vergadering dit toestaat zal ik ook deze re- gelingen publiceren.

Brugklasrapporten

- groep I : 5 (lees: rapporten waarop één 5 staat, verder alles vol- doende); 4 ; 5 5
groep II : 3 ; 5 4
groep III : 5 3
groep IV : 5 5 5 ; 4 4 ; 4 3
groep V : 5 5 4 ; 5 5 3 ; 3 3
groep VI : 5 5 5 5 ; 5 4 4; etcetera.

Rapporten van 2 VH, 3 VH, 4V

- groep I : 5 ; 4 ; 5 5
groep II : 5 4 ; 3 ; 5 3 ; 5 5 5
groep III : 4 4 ; 4 3
groep IV : 2 ; 5 2 ; 4 2 ; 3 3 ; 5 5 4 ; 5 5 3
groep V : 3 2 ; 5 5 2 ; 5 4 4 ; 5 5 5 5
groep VI : 5 4 3 ; 4 4 4 ; 5 3 3 ; 4 4 3 ; 5 5 5 4 ; etc.

Rapporten van 4 H, 5 V

- groep I : 5
groep II : 4, vereiste compensatie 1 punt (havo)
groep III : 5 5, comp. 1 punt (havo)
groep IV : 3 ; 5 4, comp. 2 punt (havo), 1 punt (vwo)
groep V : 5 5 5, comp. 2 punt (havo), 1 punt (vwo)
groep VI : 5 3, etc.

(Bij extra compensatie kan het rapport een groep hoger, bij onvol- doende compensatie een groep lager geplaatst worden).

SOOS

SOOS

De soos draait nu al meer dan twee jaar. Elke soos in die twee jaar was gezellig. Het werd er steeds drukker. Kwamen eerst de leerlingen en de leraren, later kwamen de leerlingen met hun aanhang en nog later kwamen ook de buurtbewoners van het goedkope pils genieten. De leraren waren intussen verdwenen. De leraren die nog wel kwamen, kwamen in ieder geval niet meer spontaan zoals in het begin, en zaten liever in de lerarenkamer van hun pils te genieten dan dat ze zich onder de scholieren mengden. En hierin kan niemand ze ongelijk geven, want beneden in de kapel was het de meeste tijd één grote puinhoop. Toen op de laatste soos ook nog vele glazen gebroken werden, doordat men ze spontaan op de grond liet vallen, en toen er diezelfde soos-avond een kurketrekker, een aantal glazen en twee intergraalhelmen gestolen werden, was de maat vol. Het soosbestuur is toen gaan kijken wat er aan de organisatie van de soos gedaan kon worden en is gaan zoeken naar alternatieven voor de soosavond.

Één van die alternatieven was ophouden met de soos. Aangezien niemand dit zou willen (misschien alleen de schoolleiding) hebben we daar vanaf gezien. Wel is er besloten om de soos een tijdje te laten rusten zodat wij een nieuw soosbeleid konden verzinnen en zodat de soosgangers zouden merken dat het niet verder kon met de soos in de vorm waarin hij toen was. Verder heeft de soos ook nog besloten om met verdere sosen te wachten tot na een open soosvergadering. Deze is er geweest op 15 december jl. Het werd een hearing en er werd gepraat over desoos en een op te richten leerlingerraad. De opkomst was overweldigend. (30 man) Naar aanleiding van deze hearing heeft de soos besloten om een heel andere aanpak te gaan volgen, en daarmee een kleiner publiek maar hopelijk wel een gevarieerd publiek te trekken. We krijgen twee soonten sosen:

- a: soos oude stijl
- b: soos nieuwe stijl

De soos oude stijl zal er eens in de zes of negen weken zijn. De aanpak zal dan wel, zo mogelijk, strakker zijn. De soos nieuwe stijl wordt een soos voor belangstellenden. Op een soosavond komen één of meer activiteiten, met daarna een uurtje praten. De activiteiten kunnen uiteenlopen van toneel maken tot wiskundige spelletjes doen. We hopen met deze met deze verandering steeds andere leerlingen en leraren te trekken. Hiermee hopen we dan ook een contactverbetering tot stand te laten komen, een contactverbetering die bij de soos oude stijl niet mogelijk was doordat deze soos vele leerlingen en leraren afschrok... Voorop staat in ieder geval dat het er bij de nieuwe soos niet om gaat om zoveel mogelijk mensen te laten bijeen zijn, maar om zoveel mogelijk mensen gezellig met elkaar te laten werken.

EERSTE SOOS NIEUWE STIJL

Rubriek

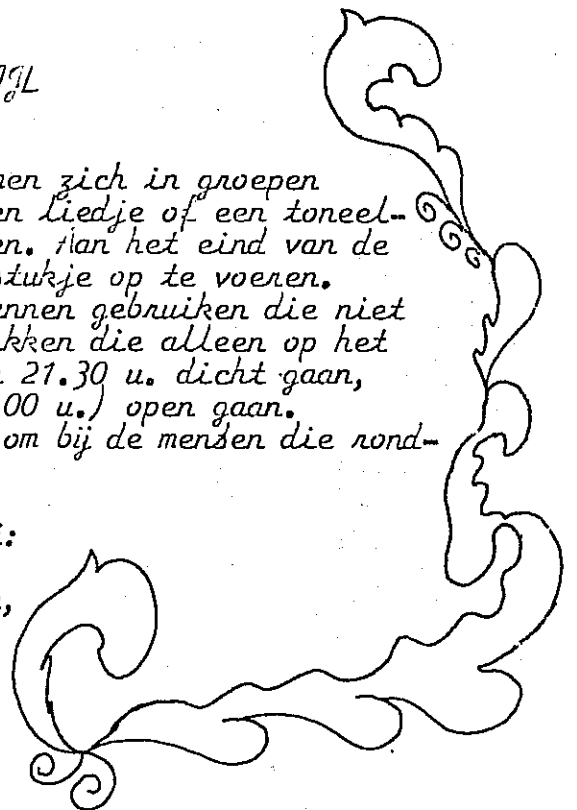
Hierbij kunnen we geen mensen gebruiken die niet mee willen doen en daardoor de werkzaamheden verstoren. Mensen die niet mee willen doen moeten dan ook **BESLIST NIET** komen. Zelfs mensen die de kat uit de boom komen kijken zijn niet van harte welkom. We gaan ervan uit dat ieder die komt meedoet en niet probeert om de boel te saboteren.

VRJDAG 30 JANUARI EERSTE SOOS NIEUWE STIJL

Het onderwerp is dan: zelf kabaret maken. Het is de bedoeling dat de mensen die komen zich in groepen verdelen en met die groep een sketsje, een liedje of een toneelstukje over een bepaald onderwerp schrijven. Aan het eind van de avond bestaat dan de mogelijkheid om dat stukje op te voeren. Ook hier geldt weer dat we geen mensen kunnen gebruiken die niet mee willen doen. Om de mensen af te schrikken die alleen op het pils afgaan, zullen de deuren om ongeveer 21.30 u. dicht gaan, en zal de bar pas na de activiteiten (23.00 u.) open gaan. Wel bestaat er de hele avond gelegenheid om bij de mensen die rondlopen drank te bestellen.

Verdere bijzonderheden zijn te verkrijgen bij:

- Michiel Löffler,
- Bernadette Fontaine,
- Léon Vinken,
- André Guit,
- Frans Hoving,
- René van Gils,
- Rob Beck en
- Titus Williams.

P.S. Mensen die willen werken en/of ideeën hebben en/of opmerkingen hebben kunnen altijd terecht bij bovenstaande mensen.

VRJDAG 30 JANUARI 20.00 u. SOOS VOOR ACTIVELINGEN

soos nieuwe stijl voor jou als je houdt van wat doen als je niet te beroerd bent wat op te ruimen en vooral als je kabaret schrijven, maken of spelen leuk vindt. Alleen voor jou heeft de soos dit georganiseerd samen met vakkundige begeleiders.

EEN SOOS NIEUWE STIJL ALLEEN VOOR GEMOTIVEERDE ENTHOUSIASTE BEREIDWILLIGE MENSEN :
JGG MOSSCHEN ?

Michiel Löffler

DEKANOLOGIA

OFWEL: BERICHTEN VAN HET SCHOOLDEKANAAT

PAASVACANTIECURSUSSEN 1976

Tot uiterlijk 31-1-'76 kunnen leerlingen uit 4 havo en 5 vwo zich bij de decanen opgeven voor bovengenoemde cursussen. De inhoud van zo'n cursus is een één- of meerdaags bezoek aan 'n bedrijf. In de brochure "opverkenning in de paasvakantie" vind je alle gegevens o.a. een lijst van bedrijven in Nederland, die hieraan meewerken. De brochure is verkrijgbaar bij de decanen.

OPLEIDING TOT BIBLIOTHECARIS OF BIBLIOTHECARIS-ASSISTENT.

Voor de opleiding aan de Frederik Muller Akademie in Amsterdam bestaat zoveel belangstelling dat je eigenlijk alleen een plaatsingskans hebt als de aanmelding voor 1977 op 1 september 1976 binnen is.

BEURZEN VOOR STUDIE IN HET BUITENLAND

Hiervoor is een brochure heruitgegeven door het ministerie van O. en W. (Staatsuitgeverij). Adres bij de dekanen.

Aangemelden voor een studierichting waarvoor een numerus fixus zal gelden, ontvangen eind juli bericht.
Degenen die zich hebben aangemeld voor een studierichting waarvoor alleen een plaatsingscommissie wordt ingesteld, zullen medio juli over de hun toegevoerde plaats worden geïnformeerd.

Wijziging regeling opleiding Ziekenverpleging diploma A.

In het vervolg is een overgangsbewijs naar het 5e leerjaar havo/atheneum noodzakelijk om rechtstreeks toegelaten te worden, aldus een mededeling van het ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

de Volkskrant van DONDERDAG 18 DECEMBER 1976

NIEUWE LERARENOPLEIDINGEN

Aanmelding voor het cursusjaar 1976-1977

De nieuwe opleidingen voor leraren in het tweede- en derdegraadsgebied delen het volgende mede:

Brochures en aanmeldingsformulieren worden toegezonden aan alle schooldecanen en aan alle belangstellenden, die een verzoek om gegevens richten tot een van de secretariaten. Scholieren kunnen zich voor inlichtingen wenden tot de schooldecaan, doch diënen zelf aanmeldingsformulieren en prospectus bij het instituut van hun keuze aan te vragen.

De hieronder vermelde instituten verzorgen niet alle dezelfde vakken. Voor informatie over de vakken en de combinaties, waarin deze worden aangeboden, wordt verwezen naar de brochures.

Men kan zich slechts bij één instituut aanmelden. Via de centrale administratie wordt het aanmeldingsformulier, desgewenst en indien nodig, doorgestuurd naar het instituut van de tweede keuze. Aanmelding dient te geschieden vóór 1 maart 1976.

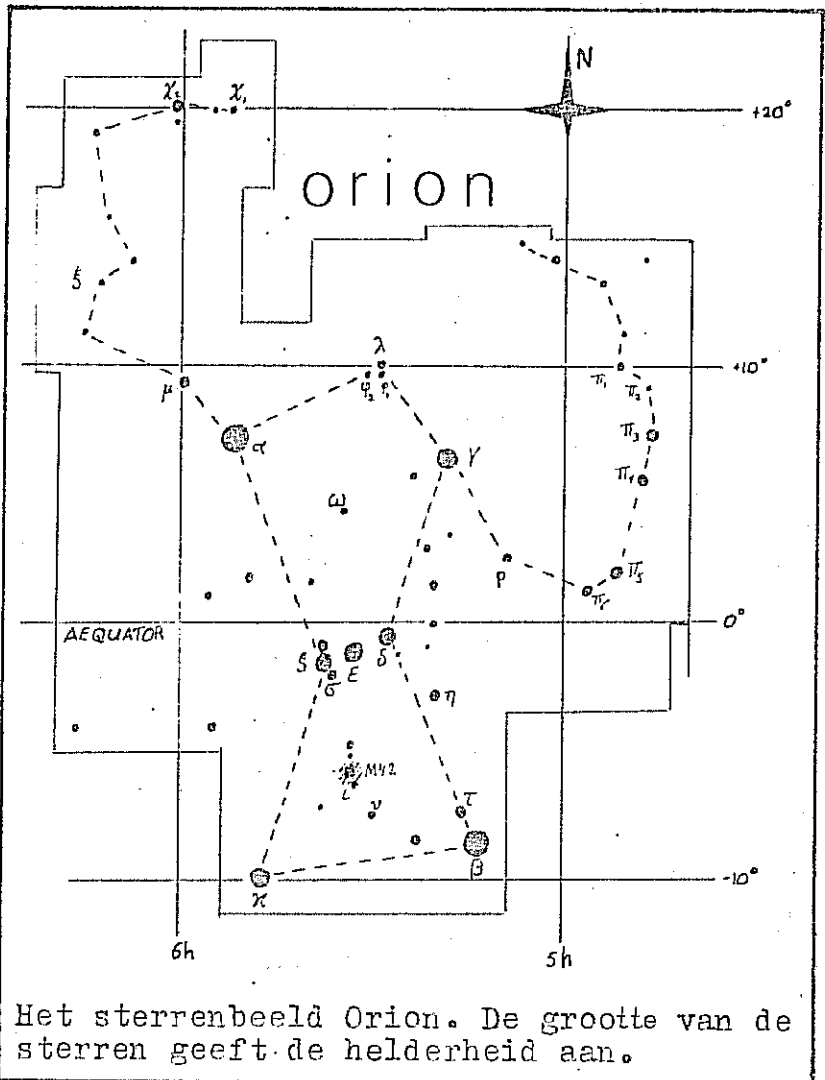
- Amsterdam:** Vrije Leergangen - Vrije Universiteit, Postbus 7161
Amsterdam: Stichting Nutsseminarium aan de Universiteit van Amsterdam
 Instituut D'Witte Leli, Prinsengracht 612.
- Leeuwarden en**
- Groningen** Instituut Ubbo Emmius, Postbus 1018, Leeuwarden.
Nijmegen: Gelderse Leergangen, Graafseweg 274.
Den Haag
- en Delft:** Lerarenopleiding Zuid-West Nederland, Postbus 2967, Delft.
- Tilburg:** Moller Instituut, Sportweg 10.
Utrecht: Stichting Opleiding Leraren, Postbus 14007.

ORION

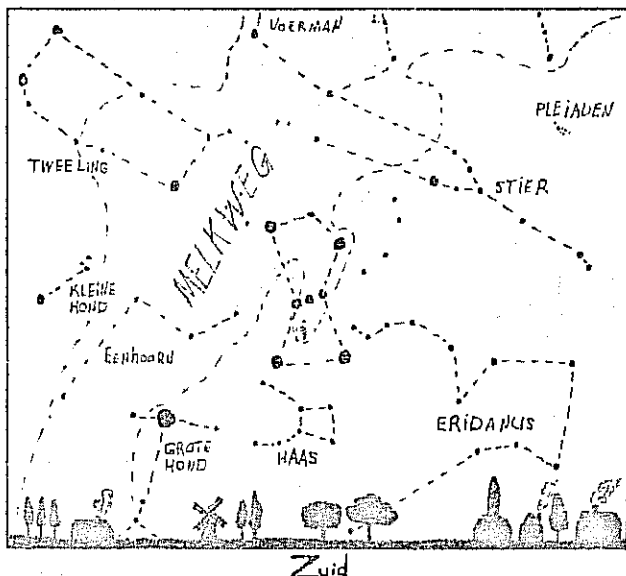
REUS VAN DE WINTER.

Dit is de eerste aflevering van een (nieuwe) serie in BOLWERK. Per aflevering wil ik een sterrenbeeld behandelen dat goed zichtbaar is in de tijd waarin BOLWERK uitkomt. Voor januari is dat het sterrenbeeld Orion. Het is het meest dominerende sterrenbeeld in de wintermaanden. Rond een uur of tien in januari, en een uur of acht in februari, is Orion vrij laag in het zuiden te vinden (zie fig. hieronder). Om een uur of vier gaat hij dan in januari onder. In februari om ongeveer twee uur in de ochtend.

Orion, de reus en jager, is te herkennen aan de vier sterren die samen een rechthoek vormen, met in de rechthoek drie heldere sterren, die de gor-

Het sterrenbeeld Orion. De grootte van de sterren geeft de helderheid aan.

del van Orion voorstellen. Onder deze gordelsterren bevinden zich drie sterren, met de Orion-nevel, die ook wel de 'Drie Koningen', de 'Jacobsstaf' en het 'Zwaard' worden genoemd. De linkerschouder van de jager wordt gevormd door de ster Betelgeuze, α Orionis. De rechterschouder door Bellatrix, γ Orionis. De helderste ster, Rigel of β Orionis, vormt de rechtervoet, de ster Saiph, of κ Orionis, vormt de linkerdijs.

Het sterrenbeeld is genoemd naar Orion, een jachtgenoot van Artemis, die eens in overmoed zei, alle dieren te kunnen doden en daarom door de goden werd gestraft, die hem door een

schorpioen in de hiel liet bijten. Aan de hemel staat Orion ook inderdaad dicht bij de schorpioen en de pleiaden, die Orion achtervolgde.

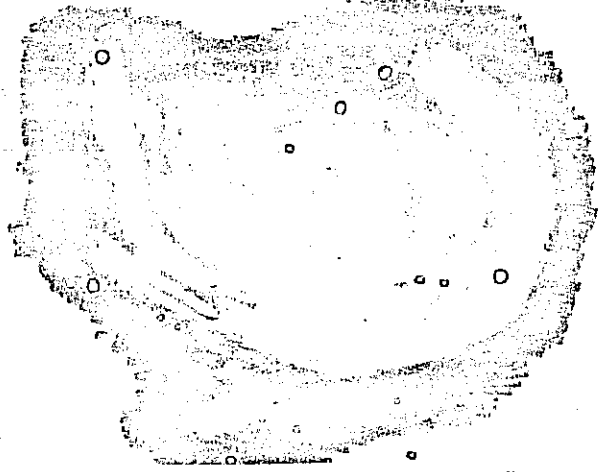
Nu dan een nadere beschrijving van de belangrijke sterren van dit sterrenbeeld.

Betelgeuse, of α Orionis:

Betelgeuse is een zgn. rode superreus, als je goed kijkt, zie je inderdaad ook dat deze ster rood is, en niet wit, zoals de meeste

-sterren. Haar diameter is ca. 400 maal zo groot als die van de zon. Onze zon heeft een doorsnede van 1.400.000 km., zodat 400 maal een uitkomst geeft van ... 560 miljoen km. En dan te bedenken dat de aarde een diameter heeft van 'slechts' 12.730 km., nog géén 13 duizend. Betelgeuse is een variabele ster, d.w.z. dat ze krimpt en uitzet (pulseert). Als zij op haar helderst is, is haar diameter

het kleinst en omgekeerd. De schijnbare helderheid van Betelgeuse is van 0,2 tot 1,2 magnitudo (over dit begrip later meer). De afstand tot ons zonnestelsel is ca 300 lichtjaar (één lichtjaar is 9.463.000.000.000 km.). Haar oppervlakte-temperatuur is ongeveer 3000°K.

M42, of de grote Orionnevel

Rigel, of β Orionis:

Ook Rigel is een superreus, met een opp.temp. van 16.000°C en een helderheid van 0,34 magnitudo. De diameter is 30 maal die van de zon. Rigel is een vijfvoudig systeem, dwz. een stelsel

van vijf om elkaar draaiende sterren. De afstand tot ons zonnestelsel bedraagt 470 lichtjaar.

Bellatrix, of γ Orionis (krijgsvrouw in het Latijn):

Ook Bellatrix is een superreus, met een opp. temp. van 21.000°C. De helderheid van deze ster is 1,8 magn. en zij staat 325 lichtjaar van ons vandaan.

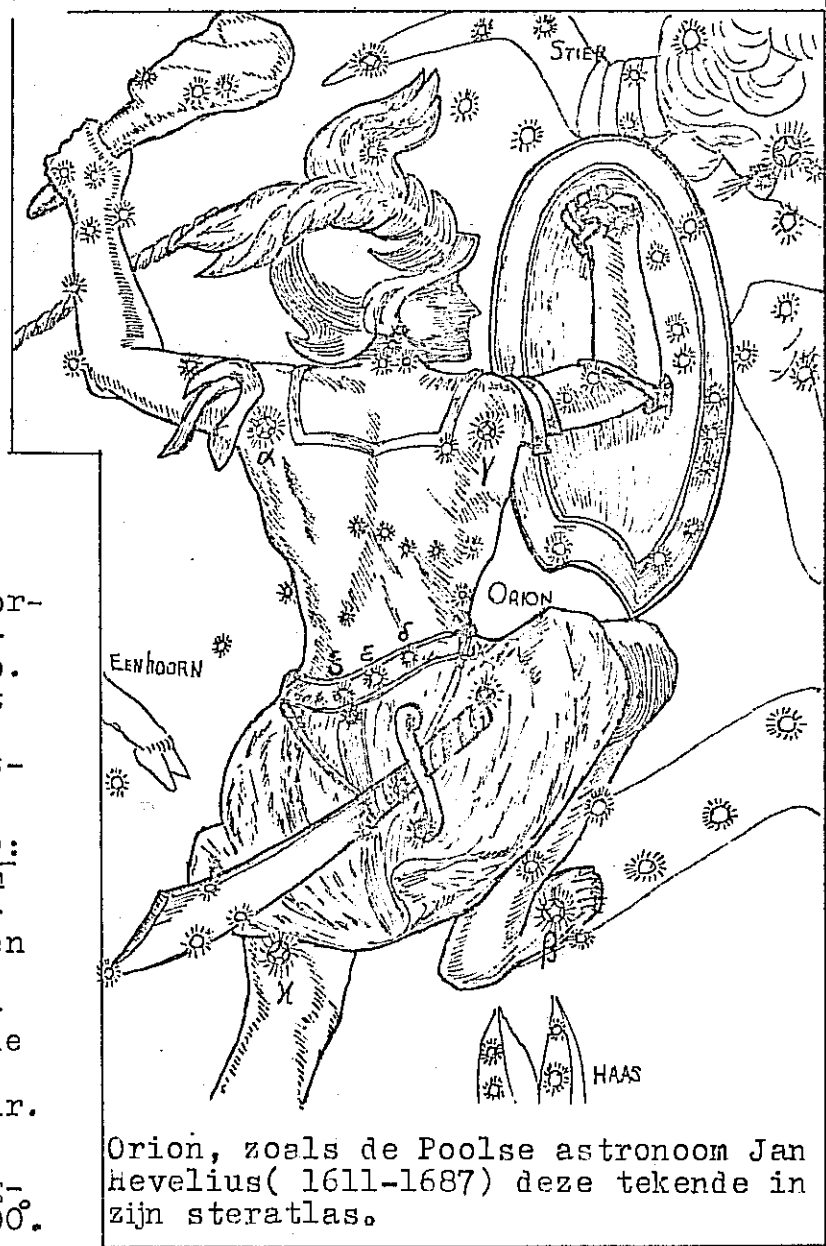
Saiph, of κ Orionis.

Saiph is, als de drie voorgenoemde sterren, een superreus met een opp. temp. van 28.000°C. Saiph heeft een helderheid van 2,2 magn. en staat 1300 lichtjaar van ons af.

De gordelsterren (ζ, ϵ en δ):

De namen van deze sterren zijn resp. Alnitak, Alnilam en Mintaka. Alnitak en Mintaka bezitten een opp. temp. van 25.000°C, Alnilam ca 28.000°C. Alle drie de sterren staan op een afstand van 1300 lichtjaar.

λ Orionis, of Heka, is de ster in Orion met de hoogste opp. temp., nl. 35.000°.

Orion, zoals de Poolse astronoom Jan Hevelius (1611-1687) deze tekende in zijn steratlas.

De zon heeft een opp. temp. van 6000°C.

Bij de sterren en is dan de beroemde Orion-nevel te vinden, de M 42 (M van Messier, een Franse sterrenkundige). Deze nevel is tijdens een heldere nacht al te zien met het 'blote' oog, in een kleine kijker is de nevel zachtgroen-blauw gekleurd. De kern van M42 is 18 lichtjaar in doorsnede, en bestaat hoofdzakelijk uit ijle waterstofgas. De nevel straalt zelf geen licht uit, het een gloed die wordt veroorzaakt door dichtbij staande, hete sterren (voor de kenner: deze gloed komt door ionisatie van het waterstofgas). De grote Orion-nevel (er is ook nog een kleine Orion-nevel) staat ongeveer 1000 lichtjaar van ons verwijderd.

En nu dan het beloofde verhaal over helderheid, of magnitude. Helderheid is een maat voor de lichtindruk die een ster in ons oog teweegbrengt. Van oudsher kregen de zwakste sterren die een gevoelig oog nog aan een maanloze hemel kon onderscheiden, het nummer zes, de helderste het nummer nul. Dit nummer heet de magnitude of grootte (klasse) van de ster. De helderheid van de andere sterren werd in deze schaal ingepast. De moderne definitie is aan dit gebruik aangepast: Als een objectief meetinstrument aanwijst dat een ster 100-maal helderder is dan een andere dan hebben ze een magnitude-verschil van vijf. Een verschil van één magnitude komt dus overeen met een helderheidsverhouding van 2,512. Hoe zwakker de ster hoe groter het magnitudegetal en omgekeerd. Zo heeft de zon een magnitude van -26,4, de volle maan -13 en Pluto, de verste en kleinste planeet in ons zonnestelsel +15.

Geraadpleegde literatuur:

J. Klepesta, Sterrenbeeldenatlas, Zwolle 1972, blz. 214/5, 283;
C.E. Koppeschaar, Planeten- & Sterrenrijds 1975, Haarlem 1974, blz. 32;
E. Penkala, Encyclopedie van het heelal, Zeist 1960, blz. 182 en
MACRO, jaargang no 2, no 1, blz. 1/4 (1969). Eric van Tilburg 5e

WIE OH WIE !!

Een aantal jongens en meisjes is van maandag t/m vrijdag van 1 tot 3 u creatief bezig, althans voorzover het hun lesrooster toelaat. De leiding van deze creatieve groep berust bij een aantal moeders. Deze moeders zien hun team gaarne versterkt. Hebt u gelegenheid tijdens voornoemde dagen één of meerdere uurtjes te assisteren dan bent u van harte welkom!
J.U.

WAAR ZIJN ONZE KIKKERS ?

Willen degenen die de kikkers van vilt, die bij gymzaal c onder de trap hebben gehangen, hebben meegenomen, deze aan de eigenaars terugbezorgen? Deze zijn namelijk uitgeleend om op de tentoonstelling getoond te worden en blijken nu te zijn

verdwenen.

Als je dus zo'n kikker in je bezit hebt en deze is niet van jou geef hem dan af bij lokaal 234 dinsdags in de kleine pauze. Wij zien smachtend naar jullie uit.
Marjolein Zoutberg 41

OVER DE KERSTNACHT

Onze hartelijke dank en oprechte waardering voor de mooie Kerstnachtviering van 24 dec. j.l. We hebben het erg fijn gevonden. De leraren, die bij hun toch al zo drukke werkzaamheden, nog zoveel tijd en moeite gegeven hebben aan de repetities en andere voorbereidingen; alle hulde. Voor het Pius X koor van de Heer Tel, het vele werk was de moeite waard. Allemaal hartelijk bedankt en we hopen op een volgende keer.
Een ouderpaar.

ELPEEPOPELPEEPOPELPEEPOP

In deze gloednieuwe rubriek is het de bedoeling dat ik elpees ga bespreken. Per keer twee of drie, dat ligt eraan. Meestal vrij nieuwe elpees, in ieder geval zijn ze nog in de handel. Aangezien ik de platen zelf gekocht heb, kan je vooral positieve besprekingen verwachten, maar deze eenzijdigheid kan ik (voorlopig?) moeilijk verhelpen.

Trouble Sailor

Deze tweede elpee van Sailor is zo mogelijk nog beter dan de eerste, die al van grote klasse was. Was het thema van de eerste elpee duidelijk (en behoorlijk eenzijdig) de 'sailor', deze nieuwe lp staat geheel in het teken van de 'girls' (ik geef toe dat het elkaar overlapt). Het typische geluid van Sailor, voornamelijk te danken aan het door henzelf ontwikkelde instrument, de nickelodeon, is uiteraard ook op deze lp weer volop te horen, en nog mooier en voller dan eerst, vind ik. Het aantal topsongs op Trouble is onvoorstelbaar groot (volgens mij zouden er van deze lp wel vijf (!) singles te trekken zijn, een unicum), de muziek ligt bij voortduring prettig in het gehoor, zonder dat het direkt in (te) commerciële teenyboppermuziek verzandt. Dit is vooral ook te danken aan de sterke, bijgevoegde teksten (evenals de muziek geschreven door sterke man Georg Kajanus), die soms komisch (Coconut), dan weer gevoelig (My kind of girl) zijn, en altijd treffend, kort maar duidelijk, een situatie voor je neerzetten. Een complimentje nog voor het instrumentaaltje Jacaranda (ijzersterk thema). Alle tien nummers zijn technisch perfect op de plaat gezet, zodat ik met recht mag zeggen: Sailor, een prachtplaat!

9

Prisoner in Disguise Linda Ronstadt

Linda is in Nederland voornamelijk bekend door haar singletje You're no good, en in mindere mate door haar lp Heart like a Wheel, die het hier niet slecht deed, maar in Amerika een absolute bestseller was (nr. 1). Haar opvolger nu is Prisoner in Disguise en ook dat is weer een ontzettend goed produkt geworden. Het zijn allemaal al door andere artiesten opgenomen nummers van grote namen als Neil Young, James Taylor, Jimmy Cliff en Dolly Parton, die Linda niks te kort doet, ook al was de bestaande uitvoering nog zo goed. Het repertoire is overwegend verdrietig (of droevig, het is maar hoe je het wil noemen) getint (het is geen feestplaat), en als je eens in de put zit, is er op deze plaat vast een nummer bij dat jouw stemming verwoordt. Het geheel roept een prachtige sfeer op. Linda wordt vokaal o.a. ondersteund door Maria Muldaur, J.D. Souther en Emmy Lou Harris (onlangs wat vaker op de radio met het kerstnummer Light of the Stable) en ook muzikaal is alles uitstekend verzorgd. In de werkelijk prachtige klap-hoes vind je ook alle teksten wat het genot nog meer vergroot. Ga es rustig in een hoekje zitten, koptelefoontje op, en luister naar de magistrale Linda Ronstadt!

10-

Ludger Hoekstra 5.1

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

volgende maand o.m. Siren -
Roxy Music

over Platen, Geld en Deeja's

of: Hoe we LongTall Ernie zagen

Tijdens de werkweek van 5vwo, die ik ook heb mogen meemaken, kregen we de tweede dag een opdracht 'informatie-inwinning'. Aangezien het resultaat in onze groep ook voor meer mensen wel interessant leek, ga ik nu over tot publikatie in Bolwerk.

Onze activiteiten betroffen twee interviews met mensen van platenmaatschappijen. Beide waren gevestigd in Haarlem, zodat een kort ritje met de trein noodzakelijk was. Bij de VVV kregen we te horen, dat we om ons eerste doel, EMI-Bovema, te bereiken, bus 4 moesten nemen. Eenmaal aangeland in het duur aangeklede gebouw kon het gesprek met de dame van p.r. (public relations) een aanvang nemen. p.r., zeg dat wel!

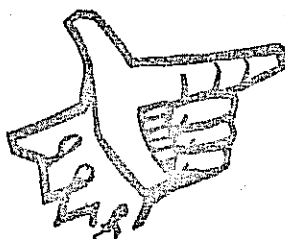
Een onvoorstelbare hoeveelheid reclame werd over ons uitgestort, wat EMI (zeg: ie-em-aai) allemaal wel deed, doet en zal doen, dat je er koud van werd. Dit werd ons allemaal uit de doeken gedaan door een meisje (dat best wel aardig was) met een enorm opgeverfd/geschilderd gezicht en acht ringen om haar vingers, en al met al kwam het niet zo sympatisch over. Daarom ga ik nu snel over op het tweede gesprek dat plaatsvond bij Ariola, in een gebouw met een uitstekend ogende gevel, vlakbij het station, zodat weer een busritje nodig was. Hier werden we ontvangen door Ron Heijmans. Zijn functie was, althans zo heb ik het begrepen, ervoor te zorgen dat Ariola-artiesten zo veel mogelijk in de pers komen. (Er was ook een prikbord dat aantoonde dat-ie er aardig in slaagde.) Wij waren voor-

al belangstellend of er waarheid school in de geruchten en verhalen dat disc-jockey's geld krijgen voor het draaien van platen etc. Welnu, dit werd ten stelligste ontkend. Ron vertelde wel dat het vroeger wel was gebeurd dat voor een alarmschijf

geld geboden werd, maar dat de disc-jockey's er erg afkerig van zijn. Zo vertelde hij dat Jan van Veen, ex-d.j. bij Veronica, (ook bekend van de song 'Meer') eens iemand z'n studiootje uitgetrapt heeft omdat hij in een platenhoes f 100,-- had gevonden. Toch spelen er welbelangetjes, zo zei hij, m.n. in de wereld van de muziekuitgeverijen. Maar dat is weer een ander verhaal.

De belangrijkste promotie van artiesten geschiedt uiteraard in Hilversum (wij lurkten ondertussen van onze cola), en daar heeft Ariola dan ook een paar mannetjes rondlopen, de zogenaamde pluggers (zeg: plaggews) die aldaar de dames en heren Duys, Bouwman en v. Speijk c.s. moeten interesseren voor de sterren. Ron Heijmans zorgt ook voor het maken van biografieën van artiesten e.d. Als klap op de vuurpijl zagen we ook nog Arnie 'Long tall Ernie' Treffers langskomen, dus werd het toch nog gezellig. In de hoop dat jullie wat wijzer zijn geworden (geen corruptie dus) besluit ik hier mijn verslag.

Ludger Hoekstra 5.1

Wát zegt u?

Militaire Politie??!

Aangezien ene Joop¹ beloofd heeft een stukje te schrijven voor dit periodiek -het zal dus wel ergens in dit nummer te vinden zijn- kan ik, als zijnde de Grote Verklikker, toch niet achterblijven, en voor deze keer verlaat ik haar schuilpseudoniem maar. Aanleiding tot dit stukje was, je raadt het nooit... de werkweek van 5vwo te Santpoort, die ik ook heb mogen meemaken. Welnu, ik wil geen chronologisch overzicht geven van de activiteiten, dat doet iedereen al (dat doet niemand, zeker opdat je niet van te voren weet wat je te wachten staat?)²; maar meer een paar persoonlijke indrukken.

Om goed beslagen ten ijs te komen heb ik alvast alle stukjes van vorig jaar over die werkweek doorgelzen, en eerlijk gezegd had ik grote deels kunnen volstaan met citaten.

Toch niet helemaal, want ik wilde graag één facet speciaal belichten van wat wij in Santpoort zoal uitgevoerd hebben, en wel het "centrale thema" (klinkt mooi, niet).

Het centrale thema, daar wordt mee bedoeld Het Onderwerp waarmee de Groep als zodanig zich als zodanig een dag of twee mee wil bezighouden, lijkt me.

Met de hele groep samen moet je zo'n thema zien te vinden en dát is moeilijk! In de voorbespreking was het in ieder geval niet gelukt, en tijdens de week zijn we er pas opgekomen: manipulatie. (opzoeken in je Koenen woordenboek der Nederlandse taal, pag. 644 -26e druk-). Hoe we daar aan kwamen? Dat zat zo. We werden namelijk zélf gemanipuleerd, althans dat dachten we, en eigenlijk denk ik het nog steeds. Het léék

alsof het programma vaststond en dat de leiders ons daarnaartoe stuurden, terwijl ze ons voorhielden dat we zelf mochten uitmaken wat er gebeurde. Dat ging er bij ons niet in, groepsbespreking; gevolg: thema-manipulatie. Daar ga je dan (Fred + Bernadet)³. Uúren hebben we d'r over doorgezeurd, tot het je - (excusez-le-mot) oren uitkwam. We konden het woord manipulatie niet meer zién, we spraken het ook niet meer uit, we zeiden m.p. (daar maakte je in een melige bui dan weer wat anders van, zie titel) of gewoon-'piep'. We lachten ons blauw... en het resultaat was bijna nop (hoewel het resultaat op het "intermenselijke" vlak misschien niet gering was n.b.)

De volgende dag heeft onze subgroep de daardoor ontstane onvrede gelukkig uitgepraat, en we zijn domweg van het thema afgestapt. Dit resulteerde o.a. in een zeer poëtisch liedje, onder het genot van enig gitaarspel ten gehore gebracht, dat zo'n beetje het kassucces van de avond werd, al zeg ik het o.a. zelf.

Resten mij nog de hartelijke groeten voor Pieter, Willem en George (ja, die)⁴

Ludger Hoekstra 5.1.

¹ dhr. Buhre

² zie Bolwerk 4 v/d vorige jaargang, pag. 22, regel 2.

³ zie Bolwerk 9 v/d vorige jaargang, pag. 21

⁴ ex-pius-tiener

OMDAT / OPDAT

Menselijk gedrag is, nietwaar, uiteindelijk ondoorgrondelijk of op zijn minst voor te veel uitleg vatbaar. Niettemin, we kunnen het verklaren niet laten. Het zal dus wel een functie hebben. De 'social talk' zou er in elk geval danig onder lijden als we niet meer mochten zeggen, dat hij dat gezegd heeft omdat hij jaloers is.

Met deze verklaarwoede kunnen we twee kanten op. De kant van omdat en de kant van opdat. De omdatter, 'psycholoog', herleidt alle gedrag tot persoonlijke motieven. Hebzucht, afgunst en ijdelheid zijn de verklarende categorieën die hij hanteert. De opdatter, 'socioloog', werkt met sociale doeleinden. Spreiding van kennis, macht en inkomen b.v. ziet hij als gedragsbepalende idealen. De omdatter, wantrouwig pessimist, gelooft dat de mens vanuit de onderbuik geregeerd wordt. De opdatter, goedgelovig optimist, acht de mens in staat weloverwogen doelstellingen te ontwikkelen en deze op rationele wijze te realiseren.

Hiermee wil ik niet zeggen, dat mensen ofwel omdatters ofwel opdatters zijn. Weliswaar bestaan er met name consequente omdatters (John b.v. om niet steeds Hermans te noemen), de meesten van ons wisselen nogal eens van paard. Onthullenderwijs hangt dit vaak samen met het object van onze verklaring. Ons eigen gedrag verklaren we in opdat-doelstellingen, dat van anderen in omdat-verdachtmakingen. Om voor mezelf te spreken, ik zie mijn daden graag in het licht van nastrevenswaardige idealen. En collega's die niet zo warm lopen voor onderwijsvernieuwingen rationaliseren natuurlijk als ze zich beroepen op o, o en o (zie voor een uitwerking van deze gedachtengang Margret in het vorige nummer). Een bedenkelijke denktrant.

Bedenkelijk omdat hij isoleert. Hier wij, met wie te praten valt, daar zij, die voor geen rede vatbaar zijn. Bedenkelijk omdat hij zelfkritiek smoort. Niets menselijks is ons vreemd. Het is niet erg als er achter sociale daden persoonlijke motieven hurken, maar dat moet je wel doorhebben. Bedenkelijk omdat hij gemakzuchtig is. Wanneer je de , al dan niet uitgesproken, argumenten van de tegenpartij 'ontmaskert' als rationalisaties, dan hoef je ze niet meer te ontzenuwen. Het doet er echter niet toe of het smoesjes zijn of serieuze overwegingen. D. w.z. voor hen doet het er natuurlijk alles toe, maar voor jou niet. Jij dient domweg van jezelf te eisen, dat je de argumenten op hun eigen merites beoordeelt.

Nu ben ik er tot op heden niet in geslaagd de 3 o's afdoende te weerleggen. En het spijt me te moeten vaststellen, dat ook M&M&M (bestaan er komische trio's?) dat niet gelukt is. Marijke geeft eerst toe dat er reële problemen bestaan, maar beschuldigt mij er dan merkwaardigerwijs van dat ik verdeeldheid zaai door toe te geven dat ook ik deze problemen reël acht. Ik zaaï geen verdeeldheid, ik constateer er een (overigens vaak ook binnen één persoon, ikzelf b.v.). Het was dit hardnekkig ontkennen van het bestaan van twee tegenovergestelde visies, die Mieke deed schrijven: "Als je van docenten de opdracht krijgt om iets te doen aan het probleem leren lezen..." Ik vind dat je altijd goed het verschil in het oog moet houden tussen een opdracht die je krijgt en een waar je om vraagt. (Met de zinvolheid van de opdracht heeft dit niets uitstaande.)

Dit alles hoeft niet tot dadeloos relativisme te leiden. Wel tot handelen met een hoofd vol twijfel en een hart sans rancune.

"Waarom is het voor ons geschreven?" (Mieke) Ook omdat elke leraar weet dat hij namen moet noemen, wil hij een reactie krijgen. Hou het maar op narcisme.

A.Braet, moderator a.i.

JÜR ELISE: wees mens

(verder voor o.a. monique paula & leo koosje dick marin rob marian enz. enz.)

De werkweek, Leusden. Op het meest afgelegen punt werden we de bus uitgezet, hier moesten we trouwens toch wezen: De Internationale School voor Wijsbegeerte. Na de koffie hier een algemene inleiding van Dick Betlem. Het enigste wat ik me daarvan herinner zijn de boze mannetjes, die in drommen door de bossen zwerven. Dat viel echter wel mee het enigste boze mannetje dat konstant door het bos zwierf was Verzuu. Na het middageten, dit was uitstekend, ik zat aan een tafel waar ook de directeur van I.S.v.W. was gaan zitten. Ik vroeg hem wat er gebeurde met het eten dat over was. Dat ging naar de varkens. We waren allemaal kwaad dat wij eerst het spul kregen dat voor varkens bestemd was. Later was ik wel tevreden want in Sartpoot, heb ik gehoord, ging het precies andersom.

Maar na het eten begonnen kennismakings- en groeps gesprekken. kennismaking: je interviewt iemand en dat versla je daarna voor de grote groep. Veel heb je er niet aan, het bevestigt grotendeels alle terloops opgelopen indrukken en vooroordelen. De groeps gesprekken bestaan uit opdrachten en spelletjes. Als je die alletwee niet doet maar gezellig thee gaat drinken heb je toch nog een leuke middag. Ik heb die spelletjes trouwens niet begrepen en we hebben ze ook maar niet gedaan.

's Avonds kwam Snijders (drs.) praten over volgedrag, de man beantwoorde niet geheel aan ons verwachtingspatroon (verwant begrip). Tegen Wegbrans heeft-ie later gezegd dat het zijn bedoeling was ons kwaad te maken door z'n obstinaat gedrag en dan daarna dat uitteleggen en te bespreken, maar door tijdgebrek was hij daar niet aan toe gekomen.

Dinsdag stond de eerste wandeling op het programma. Dick wist de weg nog niet, maar Verzuu kon kaart lezen en dankzij hem zijn we niet verdwaald maar kwamen we veilig weer thuis na uren lopen.

Onze tweede gastspreeker was meneer Lugtberg (doktoraal student) Hij zou spreken over manipulatie door de massamedia. Aanvankelijk was zijn betoog zeer helder en overzichtelijk. Maar al gauw verzande hij in feiten, onderafdelingen, wetenswaardigheidsjes, zijdelingse zijpaadjes en wat er verder nog meer mee te maken had. Dit gebeurde praktisch alle sprekers die verstand van hun onderwerp hadden. Toen hij deze, vanwege de tijd, in een noodtempo van een papier en uit drie boekjes begon te citeren, moest ik het aantekeningen maken beperken tot poppetjes tekenen.

's Avonds kwam drs. Fretz (oud-directeur van I.S.v.W.) die de discussie vraagt "In hoeverre zijn wij gedetermineerd door de maatschappij waarin wij leven?" bij ons inleidde. Mijn groep (De groep waarin ik ook zat) moest hiervan een uitgebreid verslag maken. Ik was dus wel gedwongen aantekeningen te maken. Gelukkig maakte meneer Fretz mij dat gemakkelijk door duidelijk te zijn en het schoolbond te gebruiken. Zijn verhaal bestond uit een kleine geschiedenis van wat Descartes, Husserl en Sartre precies onder Ikzelf verstonden. Dit is voor filosofen een erg moeilijk begrip, toch kunnen zij zelf voor zich zelf een zelfgemaakt kopje koffie inschenken. (Theorie prachtig, maar niet in de praktijk)

Woensdag werd begonnen met een tussenbespreking. Daar kwam al wat bovendrijven van de eisen die door het afgelegen houten gebouw en de bondkartonnen slaapkamerwandjes aan de groep gesteld werden. Mensen die zich niet bij hun groep betrokken voelden en vonden dat anderen te veel deden, die juist vonden dat derden niks deden enz.

Om twee uur kwam meneer Lounens (sekretaris Kerk en Vrede) praten over de functies van het leger. Hij vond het belagelijk dat als de russen vijf schepen in de Middellandse plaatste en dan gesproken werd van een uitbreiding van de russische vloot met driehonderd procent. Toen hij later

zei dat een bepaalde spotpriënt van Kerk en Vrede hen enkele leden had gekost wilde ik wel weten hoeveel procent dat was.

Na het eten kwam, hoewel meer als verpozing op het programma gezet, het belangrijkste van de hele week. Achteraf heb ik gehoord dat deze gebeurtenis toch ook wel de bedoeling van de groepsleiders was. We moesten in een rollenspel de maatschappij naspelen in een bepaalde situatie. De bijbedoeling van de rollenspelers lag hierin dat ze onder maatschappij niet alleen de totale samenleving verstonden maar ook ons kleine groepje. Ook de indeling van het spel was hierop gericht. Door het in twee groepen en op twee plaatsen te laten spelen en toch te eisen dat het één spel moest zijn zouden er vanzelf moeilijkheden ontstaan. Bij de bespreking van het spel zou dan de irritatie van de ene groep door het spel van de andere wel naar bovenkomen en verwisselt met de mogelijke irritaties in de groep in z'n totaliteit. Vanavond was dat extra makkelijk omdat wij (ons sub-subgroepje) ons niet aan de opdracht (speel de maatschappij na) wilden houden maar er wat leuks van wilden maken. Als verdediging zei ik na afloop dat we niet alleen die situatie wilden spelen maar ook ons oordeel over zo'n situatie in ons spel hadden willen leggen. Besloten werd deze toestand te gaan spelen en wel heel ingewikkeld: groep 1 had wat tegen het spel van groep 2 (dat was mijn groep). Nu moest groep 1 zich inleven in de situatie dat ze groep 2 was en het spel waarmee ze het niet eens was moest gaan verdedigen. En wij moesten groep 1 gaan zijn en ons eigen spel gaan aanvallen. Ik zei tegen mijn groepsleden dat we niet de totale groep moesten gaan aanvallen, maar ieder zichzelf en daarvoor ook iemand van de anderen aanwijzen. Toen ik mijzelf zo een tijdje van alles en nog wat had beschuldigd, vond de spelleider dat iedereen nu maar weer zichzelf moest zijn.

Nu begon groep 1 te zeggen dat ze het tegenover mij niet zo bedoeld hadden en zo niet meenden. Dit was wel aardig want zij hadden niets tegen mij gezegd, dat had ik toen zelf gedaan, toen ik groep 1 speelde. Terwijl ik Joeri Gagarin, die had ik ergens gevonden en de hele avond op mijn arm gedragen, over zijn bol streek vroeg ik Rob Beck, die in onze groep

had gespeeld, wat er zou gebeuren als ik nou eens zeer emotioneel zou gaan schreeuwen en beweren dat het hun schuld was dat ik zo was als ik was. Ik stond op zette Joeri met een klap voor me en schreeuwde dat het hun schuld allemaal was en ze me daarom niets moesten verwijten. Bovendien kon ik best anders maar als ik dat deed wilde ze dat nooit begrijpen. Later heb ik gehoord dat zij, die mij niet zo goed kenden dachten dat deze uitval gemeend was. Mijn vrienden hadden wel enigzinds in de gaten dat dit niet helemaal echt was.

Ik had moeite niet te lachen, mensen die wegliepen omdat ze walgde van deze hetze. Even later werd het serieus, ik ook. Toen merkte ik dat er iets zou kunnen gebeuren, waar ik geen reactie op kon geven, wat ik niet zou weten te beheersen, te manipuleren. En ik dacht: "Jezus wat heb ik gedaan, hoe kom ik hier nog heel uit?" Ik was helemaal stil geworden en ook Joeri Gagarin had me verlaten of hij interesseerde me niet meer.

Ik zei toen dat het eigenlijk niet om mij ging, maar om ons rolgedrag, ons verwachtingspatroon en onszelf. Kijk, om rustig te leven heb je zekerheid nodig en daarvoor moet alles ingedeeld zijn en niets onbekend. In de tram deel je de mensen in naar hun uiterlijk en kleding. Dat is niet zo goed maar het werkt, in die tram. In een klas of andere werkkruis deel je medemens in naar een (paar) bepaalde extreme-trek, iemand is dom, grappig of slim. Omdat die kennismaking oppervlakkig is en vaak zo blijft, wordt het kader dat je trekt rond zo'n extreme-trek steeds dikker. Alles wat hij doet of zegt moet daarbinnen passen. Als die iemand dan iets anders doet dan zijn rol voorschrijft wordt je onzeker, dat is moeilijker dan zeker zijn dus tolereer je dat niet en plaatst het gewoon wel in dat kader: je gaat lachen om een ernstige opmerking van juist die persoon of vindt dat die stomme trut weer wat doms zegt als ze eindelijk wat verstandigds doet. Na enkele van zulke ervaringen zal die iemand zich ook steeds meer zo gaan gedragen als van hem verwacht wordt. (voor ingewijden, dit heet zelfvervreemding) Wie dit weet zou iets toleranter kunnen zijn en proberen met wat onzekerheden te leven en wat minder strakke kaders rond zijn medemensen trekken.

Dit heb ik tenslotte. maar pas

op het laatste moment bedoeld. Het grootste deel van de avond heb ik alleen maar willen lachen en aan het lachen maken. Het was erg laat geworden en de rollenspelleiders gaven me een schouder klopje, in de veronderstelling dat dat een wrakje er wel boven op zou helpen.

Elf december 's ochtends was er geen programma. Wij gingen (ik en enkele anderen) een boswandeling maken met Verzuu. Anderen zijn naar Amersfoort geweest of Arnhem, ik weet nog steeds niet waar het precies lag. Het was onze bedoeling om een paar inheemsen te observeren. Voor we terug gingen gingen we even koffie drinken in Hotel Den Treek (hoofdletters uitspreken) Zeer slijk met kroonluchters, spiegels en portretten. Vloeren met dik tapijt en driepootjes met porceleinen vazen. Verzuu zei tegen de ober dat het niet zo druk was vandaag (het was uitgestorven stil). Toen ik dacht dat de ober al weg was zei ik: Nou, nou dat zal heel wat kosten, als je het naar de voddeman moet brengen. En samen zongen we over het Waterloo-plein. Marian zag toen dat de ober geschokt uit de deurpost verdween. De koffie was toch wel lekker maar de kopjes wel erg klein (dat staat vast duur). Het was ook duur, voor dat geld hadden we een aantal guldenpondspakken kunnen kopen genoeg om heel PiusX te voederen. Maar ja, je betaald natuurlijk ook voor de smaakvolle omgevingen waarin je zoo aengenaem toeft. Op de terugweg kwamen we een paardje tegen op een boerderij. Monique vroeg of ik hinniken wilde. Dat kon ik niet en heb daarom mijn wolvehuil maar laten honen, het paarde hinnikte vriendelijk terug. Maar toen kwamen er twee van die loeders, die, als ik niet overdrijf, ongeveer zo hoog zijn als de kruik van een volwassen deur. Gelukkig zat er een hek tussen ons en hen. Geschrokken, Verzuu en ik volledig verdoofd van schrik, liepen we door. We kwamen bij de oprijlaan naar de boerderij en zien dan die honden er om heen weer aan komen stormen. Dit keer was er geen hek en Verzuu en ik, wij wijken alvast naar de andere kant van de weg, alsof dat zou helpen. Verzuu bad vast, mijn knieën krikten alleenmaar, allen zijn we bang. Kwijlend komen deze puppies van Cerberus op ons af, maar blijven plotseling

stil staan aan de rand van de weg. Toen realiseerde ik me dat deze boerderij monsters goed afgericht zijn en niet van het terrein af mogen. Opgelucht liepen we door, ik was blij, Verzuu dankte God. Om het tempo erin te houden zongen we een toepasselijk kerstlied: *Transeamus usque Betlem*. (Let op de grappige woordspeling, onze groepsleider heette immers Dick Betlem).

Die middag hoorden we de laatste spreker over zelfvervreemding, Dr. W. van Dooren. Voor het eten wordt voor de zoveelste keer Für Elise op de piano gespeeld. Het arrangement dat Fons en ik gemaakt hebben, een *quatre-mains* op het thema "Für Elise" kunstig verweeft met de toonladder en dat alles over vijf octaven.

's Avonds moest een eindverslag gemaakt worden. Als we dit afgeraffeld hebben, we waren toch niet als eerste klaar, pakt Paula (d.i. Overmars) de leverworst en andere zoutjes die ze in Apeldoorn gekocht hebben. Hier lag een probleem: De chips enz. kostte je een gulden, de drank, per flesje, zestig cent. Als je nou voordelig uit wilde zijn wat betreft de pinda's, was je duur uit aan de drank. Kocht je echter weinig Cola dan had je je gulden voor praktisch geen zoutjes weg gegeven. Ik ben er niet in geslaagd de voordeligste verdeelschaal te vinden.

Vrijdag een eindbespreking. Natuurlijk kwam daar de enquête weer naar voren. Een vraagje b.v.

12 Hoe vond je het optreden van de cursusleider?

zeer goed/ goed/ matig/ slecht.
(de cursusleider, dat was Dick).
Dan voor elk antwoord punten geven en die per groep optellen en dan van alle groepjes optellen en delen. Dat lukte niet de eerste keer, sommige groepen hadden verkeerd opgeteld.
's Middags dan eindelijk werden we weer opgehaald door de bus teruggebracht naar school. Daar, .. eerst even kijken of er maandag nog lessen uit vallen.

Titus Maria Williams

SKILLFEEST

voor de klassen
4 - 5 - 6

Vrijdagavond, 13 februari, om 8 uur,

wordt er op school een stijldansavond gehouden voor leerlingen en leraren(!) onder leiding van dhr. M. Mittelmeyer jr.

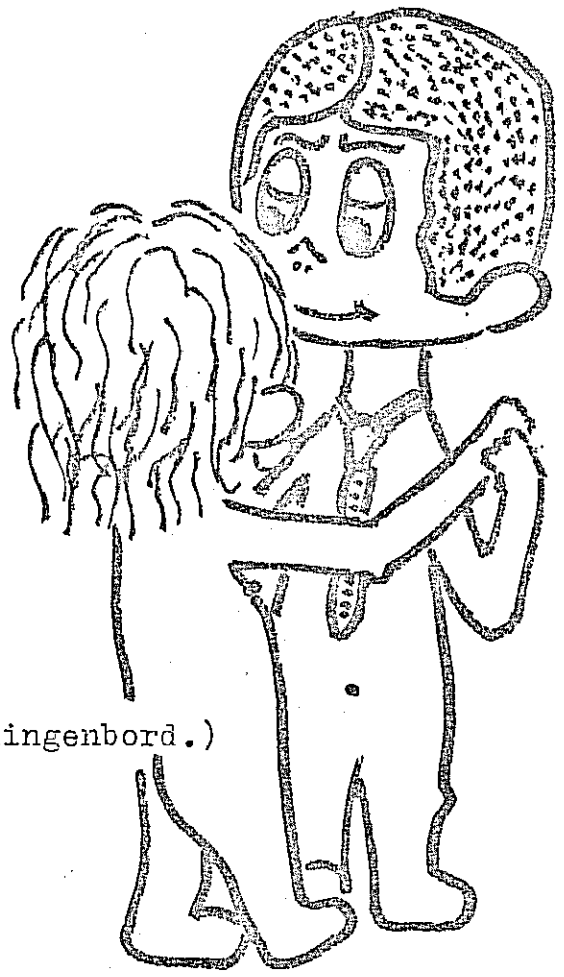
Het is de bedoeling dat het aantal introduc e's beperkt blijft, daarom worden er speciale introductiekaarten verkocht.

Hoogstens  en kaart per persoon en deze is dan bedoeld voor je vaste vriend of vriendin.

Het spreekt vanzelf, dat je in gepaste kleding komt, want het is tenslotte een

SKILL- DANS- AVOND

(zie verder het mededelingenbord.)

proefwerkrooster

FEBRUARI 1976

klas	lokaal	ma. 9/2			di 10/2		wo. 11/2			do. 12/2		vr. 13/2		
		I	II	III	I	II	I	II	III	I	II	I	II	III
1 A B C D E F G	331 333 334 335 336 337 339	bi	gs		en	gd	ne (gr)	mu		wi	ne (tekst)	fa	ak	
2 A C D E G H	300 302 303 305 210 211	en	ak		wi	la mu	na	ne		du	gs	bi	fa	
3 A B C D E G H	321 323 324 326 327 236 237	ne	wi		fa	sk	gs	na		gr gr mu	en	ak	du	
4AB C E F	200 202 203 205	na	bi		ne	gs	du	ak wt ^{2:3} et wt wt		fa	sk - sk sk	we	en	
4 G H I K L	101 102 104 105 107	- sk sk - -	- - - gs gs		- bi bi - -	- en	- na na - -	fa - - fa fa		hr wi wi - -	du - - du du	- ne	- - - ak ak	
51 2 3 4	225 226 222 224	gr - - -	en en en -	- - bi bi	- - na na	- ak	- du - wt	du du - -	- gs gs -	la - - -	fa fa - -	- - et -	we - we we	sk sk ^{SS} - sk

1 }
2 }
3 }
3 }
4 }
4 }
5 }
7 }
6 }
6 }
8 }
9 }

de cijfers 1 t/m 9 aan de zijkant verwijzen naar opmerkingen op de volgende bladzijde.

Aantekeningen bij proefwerkrooster februari 1976.

Ronde I	:	(8.30)	9.20 - 10.10	uur
II	:		10.30 - 11.20 (12.10)	uur
III	:		12.30 - 13.20 (14.10)	uur

- 1) 2A - mu: wo. 4/2 - 3e uur
- 2) 2e klassen - gd: vr. 6/2 - 1e uur (gecoördineerd; namen surv. + lokalen volgen)
- 3) 3AB - la: ma. 16/2 - B 5e uur
A 6e uur
- 4) 3GH - gd: ma. 16/2 - 1e uur (surv. G: Hupsch - 333; surv. H: Verhagen - 334)
(Lichtenveldt 1e uur 3de m; Bertens 1e uur 3de j)
- 5) 4AB - gr: vr. 6/2 - 4e uur (evt. ook 5e uur, dan surv. Bianchi)
- la: ma. 16/2 - 6e uur (evt. ook 7e uur, dan surv. de Greeve)
- 6) 4EF - ak: ma. 16/2 - 2e uur (surv. E: Rurup; surv. F: Heintjes)
- 7) in 4-V.W.O. is ak niet gecoördineerd
- 8) 4-H.A.V.O. - ma: ma. 16/2 - 4e uur in aula (surv. Baart + Wegbrans)
(alle andere uren normaal les)
- 9) 5-V.W.O. - ma: ma. 16/2 - 5e uur in aula (surv. Wegbrans + Baart)
- ne: ma. 16/2 - 6e + 7e uur in aula (surv. Bertens, Hupsch, Lichtenveldt)
(1e t/m 4e uur normaal les)

N.B. "Dubbele" proefwerken worden door de docent opgegeven.

AAN DE ONBEKENDE BRIEFSCHRIJVER

In het kerst en nieuwjaarsnummer van Bolwerk schreef bovengenoemde over de Tin Whistle. Hij klaagt over het spelen op dit instrument in de aula.

Ik persoonlijk vind het nogal een gezellig gehoor (ik speel geen Tin Whistle). Waarom zouden degenen die willen niet mogen fluiten? Wil je het niet horen, dan ga je ergens anders heen (maar zo vaak hoor je het niet). Ja als veel mensen het een hinderlijk gehoor vinden, wordt het wat anders. De massa gaat voor.

En ook zegt de briefschrijver dat wij (de eersteklassers) nog wel meevallen. Nou, bedankt.

Maar de hogere klassers zijn ook niet alles. Loop je als eerste-klassertje door de gang (vooral na de pauzes) krijg je hier een douw en daar een stomp.

Ook denken er veel van: O, een eersteklassertje, laat die mijn troep maar opruimen, en zeggen dat ook. Zo van: Raap eens op en gooi eens weg. Nou dat vind ik geen stijl en ik denk dat ik niet de enigste ben.

Carla Heldens lf

hoe was 'ie? goed!

hoe was 'ie? best!

HOE WAS 'IE? KNAL!

2 januari 1976 - C.S. 7.45

Daar sta je dan met je boeltje, net wakker of helemaal niet naar bed geweest, dus nog tamelijk slaperig. Hoofdpersonen: Riël, Marjolein, Nanda, Frieda, Emmy, Jeanne: het dames-team volleybal van Pius X. Tja, ons was gevraagd of we het ATC-tournooi met onze versie van het edele volleybal wilden opvrolijken. Een hele opgaaf, dat wel. In de stoptrein van even voor 8.30 naar Hilversum kregen we het al hard te verduren. Een of andere halfgare conducteur begon ons na het gebruikelijke ritueel van kaartjes knippen te "vervelen" met een speech over ene Hans van Willegenburg en Cees Schilperoort. Waarom? Joost mag het weten!

Knap melig stapten we in Hilversum-Sportpark uit, waarna een korte stap-partij-door-een-park-midden-in-het-weiland ons bij de vesting ATC bracht. (Over kale scholen gesproken: dit sloeg alles!)

Nadat het begeleidende heren-team hun, en wij ons kleedhok waren binnengescheden, begon de pret al. Na één enkele blik door de gym-toegangs-zaal-deur, zaten we geheel verslagen voor ons uit te kijken, ongelooflijk, wat een profs, wat een superstars. Dat inspelen, de trainingspakken, haarbandjes en verwoede wij-zullen-winnen-blik in de ogen!

Jullie zullen al wel vermoeden dat de grootste pessimist onder ons zich al weer aan het aankleden was. MAAR, wie stond daar in diezelfde deuropening om de pijn te verzachten? Maud. Maud, onze zesde man was helemaal uit Deventer gekomen, wat voor die pessimist de doorslag gaf om de pius X-kleren toch maar aan het lijf te trekken. Voorzichtig links en rechts informerend kwamen we al gauw achter de namen van de tegenstanders: St Michael/Zaandam, Corderius/Amersfoort, Laar en Berg/Laren, Nieuw Lyceum/Hilversum en het Alberding Thijm College/H'sum. Sprankelend en springend van ingehouden energie traden ook wij als cracks het speelveld op. Ach, je kent het wel, knietjes, dure Adidasen, jacks en niet te vergeten alle omwikkelde lichaamsdelen, overblijfselen van het Kersttournooi.

10.00. We mogen onze eerste schichtere passen op het volleybalpad zetten, tegen Corderius. Helaas, we verloren (ben de setstanden vergeten). De illusie dat we ook deze keer door een beschermengel naar de overwinning zouden worden gesleept (zie de twee trofeeën in de hal) was dus al spoedig verdwenen.

11.00. Tweede wedstrijd tegen het Nieuw Lyceum. Wonderwel wonnen we hier twee sets, wat onze hoop weer deed opleven. Later verklaarde een van de speelsters van het Nw.L. aan onze spionne Jeanne, dat haar team nog nooit gevoleyed had, wat door ons al werd vermoed, omdat de spelregels op borden vanaf de kant werden opgehouden. Onze volgende wedstrijd zou pas om 13.00 plaatsvinden, dus tijd genoeg om de kantine egs op te zoeken. Deze vonden we ook, korte tijd later; een aller-vriendelijkst gebouwtje, ergens midden in het het weiland. Lekkere koffie, luie stoelen en banken en je hoorde de dames van Pius X genieten. Kreten als "hadden wij maar zo'n kantine", "zalig die luie ligbanken" en "Nanda, ga van m'n voet af" vulden al spoedig de ruimte. Wachten duurt lang, dat is bekend. Vandaar dat de tot nu toe goed onderdrukte meligheid als een vulkaanuitbarsting naar boven kwam. Helaas, wat we zeiden is niet voor herhaling vatbaar.

13.00. ATC - Pius X. De gastvrouwen hebben zich als manne geweed, maar onder de bezielende leiding van Maud, de supergeconcentreerde service van Nanda, de technische tikjes achter het blok van Frieda, het ...ach, en zo zouden we nog uren door kunne gaan, wisten we ook hier twee stes op onze naam te schrijven.

Wederom konden we de kantine met onze aanwezigheid gaan opfleuren, aan-geziend de klappers tegen Laar en Berg en St. Michael pas om resp. 15.00 en 15.00 zouden plaatsvinden. Om 14.30 zijn we stiekum de zaal binnenge-slopen om de tactiek van onze toekomstige tegenstanders te bijken, die tegen elkaar moesten spelen! Een mooie "wedstrijd", dat wel. Ze waren aan elkaar gewaagd.

Wij als Pius X-ers zaten te genieten toen bleek dat de onsympathieke Laar en Bergsters de grond in waren geslagen door een voortreffelijk spelend St.M.

15.00. Laar en Berg - Pius X. Nauwelijks ondernamen wij pogingen om de spieren wat los te zwaaien, toen de scheidsrechter op de kast krom, zodat fatsoenlijk inspelen onmogelijk was. De scheidsrechter kwam ons bekend voor. We hadden hem 's middags namelijk nog in een innige omhelzing met een van de Laar en Bergsters betrappt in de kantine, toen deze leeg was. Maar goed: vriezen we dood, dan vriezen we dood!

De tegenstandsters dachten ons af te maken, maar toen Emmy aan serve kwam met haar 'grote-mensen-serve' (vrij naar R. Verhageb), werden er punten gemaakt, de tegenpartij kreeg de zenuwen, vroeg time-out aan bij de vleet en door bovenmenselijke inspanning wisten wij zessen deze set met 18-15 op onze naam te brengen, wat een overwinningsdansje van onze kant waard was. "Dat de cracks van L&S verloren hadden verbaasde ons zeer, temeer omdat ze verloren van een groep krukken die vorig jaar nummer 5 van de 6 teams was."

Tweede set. 40 minuten intensief volleybal ga je knap in je benen voelen, maar na schouderklopjes, "zet door" en stukjes mandarijn van Jeanne begonnen we toch aan de tweede set. Het publiek, dat gedeeltelijk op onze hand was, schreeuwde zich schor, maar het mocht niet baten: we ver-loren deze set met 15-3. De sportiviteit van een der L&S-sters was ver-te zoeken. Elke keer namelijk dat Pius de opslag had en de midvoor en rechtsvoor het uitzicht belemmerden, begon deze jongedame Onze Lieve Heer op z'n Larens aan te roepen en gaf de goede man nog enkele trappen in z'n rug ná ook! Heel gemeen begon het Pius X-team dan ook te grinniken toen dezelfde "lady" probeerde de serve van Emmy te keren met haar linkerduim, waarna ze kreunend ter aarde stortte om te constateren dat de duim in kwestie uit de kom was geschoten. Uit ondervinding wisten we dat zoiets pijnlijk is, en na de wedstrijd werd er dan ook iets over "excuses" gemompeld. Een morele opkikker was dit lelijke spel wel voor ons, want de sterkste ploeg van dit jaar (tevens winnar van vorig jaar), St.Michael, zou onze volgende tegenstander zijn. In de caste overtuiging dat zelfs zoete lieve Gerritje ons deze wedstrijd niet kon laten winnen, strompelden we na een vlug sjekkie uit de kleedkamer het slagveld op, dat geheel bevolkt was met St.M.-supporters, en hier en daar een ver-drukte, onbekende Pius X-sympathisant. NA een vriendelijk verzoek om ons ook een puntje te laten maken of zo, werd de grond onder onze voeten warm. Een van de speedsters van St.M. had ons uitdrukkelijk verzekerd dat we de grond in zouden worden geboord. Max een angstige 3x HOI! voor Pius- jel namen we onze gevechtspostities in, klaar om tot de laatste ademstoot door te gaan. Hoe wonderschoon was het dat na enkele tientallen minuten de stand 12-12 voor Pius was! Het werd 13-13, 14-14, 15-14 voor ons, 15-15 gelijk, 15-16 voor hun, maar door de zenuwen en ondanks felle weerstand moesten we deze set met 15-17 weggeven aan St.Michael. Tweede set. Het was onbegonnen werk. Der eerste time-out door Maud aange-vraagd leerde ons dat de stand 10-2 in ons nadeel was. Ach, het was leuk, hoorde ik mezelf met 'n in door tranen-van-vermoedheid verstikte stem zeggen. Maar toen werd de Esprit door Marjolein nieuw leven ingeblazen

met de woorden: "Winnen, doen we niet, maar laten we een sportieve spel-
indruk achterlaten." Na deze historische woorden mocht Manda serveren,
en zie: na een denkbeeldige geconcentreerde zoen op de bal... werd het
5-10 voor ons!

We vochten als leeuwinnen. Frieda's tikjes net achter het blok,
Mauds eenmansblok, Mandas concentratie, Riëls overal-zijn-waar-de-bal-
op-de-grond-kon-komen, Marjoleins poeiers uit het achterveld, Emmy's
offe-met-een-vuist-de-bal-over-het-net-slaan — we haalden het, te
gek, we wonnen met 19-17 !!

Lachend, maar vermoeid, sloten we de wedstrijd af met een overwinnings-
jel. Uitmaken - douchen - aankleden en naar de kantine voor de uitsalg.
Eén werd St. Michael, twee Corderius, drie Pius X / Laar en Berg. Voor
een ren twee was er een enorme taart, wij kregen slechts een enorm
applaus, dat we overigens zelf produceerden. Pilsje opdrieken, en hollen
om de trein van 17.30 te halen, die om 17.25 al vertrokken bleek te
zijn... Druipnat zaten we tien minuten later toch in de trein naar
Hilversum. Daar namen we afscheid van Maud, die weer naar Deventer
moest. Enkel van ons zaten doodvermoeid te slapen, maar na een kreet
"d'r uit, deze gaat naar Utrecht!!" stonden ze als eersten buiten,
holland naar het andere perron, waar de goede trein natuurlijk net
voor onze neus wegreed.

Maar ongeregelheden deden zich verder niet voor.. Heelhuids bereikten
we Amsterdam CS. Na een "toe dinsdag" en "groetjes" ging ieder zijn
weg. Ik mag zeggen dat we tevreden zijn over deze dag. Geen laatste
plaats, zoals vorig jaar. Over het algemeen mogen we tevreden zijn over
het meisjes-team: eerste plaats op het Herfst- en Kersttoernooi, derde
op het ATC-toernooi.

Jammer dat dit team aan het eind van deze cursus uit elkaar valt
i.v.m. het hopelijk slagen voor het examen.

M.I.

Open brief.

Deze brief komt na aanleiding over het stuk van de fluitjes in de
aula. Wij vinden de schrijver die deze kritiek leverde een grote
lafaard. Hij durft niet eens zijn naam onder de brief te zetten.
En waar is de wet hier op het Pius X die zegt dat je niet mag
fluiten in de aula. Die schrijver mag wel eens handtekeningen
gaan verzamelen voor die wet.

Drie meisjes, die geen lafaards zijn:

Tine, Simone en Inge.

Geachte Brekelmans.

(Dit is een reactie op het schrijven van heer Brekelmaans in Bol-
wer nr 3, p. 12)

Ik vind persoonlijk als tweede klasser (en misschien spreek ik wel
namens alle tweede klassers) dat wij ook het voorrecht moeten heb-
ben om een werkweek in spaarneberg te houden (n'est-ce pas, ik zou
eigenlijk niet weten waarom jullie geen klasseavonden mogen houden.
Over die films daar heb je gelijk in, ik verzoek de schoolleiding
om twee Donald Duck films te huren want voor die andere films zijn
jullie echt te klein).

Cees de Jonge

(tweede klasser)

A.J.A.X.

Over dat "afleren"; nou kom maar op (als je tenminste niet te sterk
bent). Waarom heb jij je klas er niet onder gezet. Bang dat wij jou
het boze stukjes schrijven zullen afleren?

wel en wee van de kruidentuin

Het werkweekend op 20 en 21 december was, naar verluidt, zeer geslaagd, hoewel uit de verhalen niet helemaal duidelijk werd, of het een kruiden- of een fluitersweekend geweest is.

De kas heeft de storm van 2 en 3 januari uitstekend doorstaan; we hopen dat het deze keer (het is nu de avond van de 20-ste) net zo goed gaat. Het zou wel fijn zijn, als we nu weer eens een niet zo winderig weekend kregen; deze zondag hadden we alleen de hulp van drie oud-leerlingen, die wat beter gehard schijnen te zijn. En er groeit een onkruid tussen de prei! Paarse dovenetel en muur staan alweer in bloei.

We hebben reactie gekregen op onze vraag naar het kweken van karmozijnbes. Hartelijk dank. Het zaad zit al in potten, voorlopig in de kas. Er is ook Maarts viooltje en kattedoorn gezaaid; van de kattedoorn komt al wat op.

In een vergadering van het fieldcentrum (dat zijn wij, de buurlieden, Wolterbeek van de boomgaard, School en Wereld, die een kantoor op het hoofgebouw hebben) en nog enige deskundigen (met de nadruk op deskundigen en niet op nog) is besloten, dat de hokken opgeknapt zullen worden, en wat anders verdeeld. De bedoeling is nu, dat wij echt het hok achter de deuren krijgen, en Wolterbeek het eerste hok rechts, dat nu nog van de burens is. We moeten zelf de hokken opknappen en willen daarvoor delen van houten noodscholen gebruiken. Die halen we de 22-ste, dus zodra je komt, valt er wel weer wat te schuren en te schilderen.

Verder nog goed nieuws: we mogen van De Spaarnberg de tussenzolder van het koetshuis als droogruimte gebruiken, zolang de ruimte niet voor iets anders nodig is. Het afgelopen weekend hebben we er alle droogbloemen en grassen heengebracht, want die werden in de hokken veel te vochtig. Zo gaan we er toch nog wat in ruimte op vooruit, zonder dat het zo'n ontzettend karwei wordt.

Binnengekomen giften: Fam. De N. te A. : enige kleine schalen, een kleine koekenpan en bestek.

X te X. : een rotan tafeltje met glazen blad. (We nemen maar aan dat het voor ons is.

N. N. te Z. : veel grote tegels en een 1/2 kilo graszaad.

P. Hoving Helling.

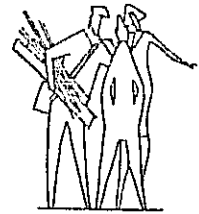

REACTIE OP EEN BRIEF (Bolwerk nr 4, p.14).

AAN DE ONBEKENDE FLUITJES- EN TWEDE KLASSERS HATER

Om met de deur in huis te vallen haten wij je in welke klas je ook zit en hoe je ook heet. Je bent een(zelf invullen). De brief die je schreef is je reinste discriminatie. Je bent niet tevreden over het gedrag van de eerste klassers, maar ten eerste; wij zijn niet tevreden over het gedrag van jou. Ten tweede: je bent zelf ook eerste klasser geweest. Bovendien is de aula van ons allemaal en we hebben geen zin om naar dat oh... van jou te luisteren, wij luisteren liever naar onze zelfgemaakte muziek. Deze wordt niet gemaakt op blikken fluitjes maar op een sopraan-fluitje. Mocht de heer onbekende zich te goed vinden om naar het gefluit te luisteren, wil hij zich dan voortaan uit de aula verwijderen om ergens anders de stemming te gaan verpesten. Hij heeft ons niet vriendelijk verzocht om op te houden, maar hij zei: "Hou op met dat gefluit!" Dit noemen wij discriminatie en terecht. Wij zijn niet bang om onze namen te schrijven, doch daarvoor is Bolwerk te klein. Daarom slechts enkele namen: || A. Heus, Simone Zeldenthuis, Brenda van Oordt, Joyce Edwards en Mariska oosterwegel.

WERKGROEP

Onder deze naam zul je in het vervolg kleine stukjes zien verschijnen in Bolwerk. "Werkgroep" is een groep leerlingen die is ontstaan t.g.v. de hearing op 15 december 1975. Werkgroep is een voorlopig orgaan dat de mogelijkheid onderzoekt om tot een passende leerlingenvertegenwoordiging te komen (dit houdt in het duidelijk maken van onze mening en wil aan de staf en leraren over bepaalde onderwerpen). Zij stellen zich ongeveer tot taak het stichten, activeren en stimuleren van bezigheden op school (hier wordt overigens nog over gediscussieerd, maar wel is al o.a. genoemd; enquête over proefwerkweken en de indeling van de kapel, Schoolfeesten die goed georganiseerd worden, soos en soosmentaliteit). Er wordt elke maandagmiddag om 15.30 vergadert in lokaal 107 en in principe is iedereen (leerlingen, leraren, ouders enz.) welkom die een idee, klacht of opmerking heeft.

Tot nu toe bestaan we uit vijf zesde klassers, vijf vijfde klassers, één vierde klasser, twee derde klassers en twee eerste klassers.

Er ontbreken nog duidelijk een stel mensen uit de

1. lagere klassen (de hogere klassen zijn niet van plan over o.a. jullie schoolfeest te beslissen)
2. vierde klassen (geboren opvolgers voor vijf en zes zodat "Werkgroep" ook nog de volgende jaren blijft bestaan)
3. HAVO-afdeling, deze ontbreken geheel (we willen ook van deze mensen wat vernemen)

De tot nu toe verrichte arbeid bestaat uit:

- Het vinden van een groep zesde klassers om de Heer Slimmers in de kantine te helpen
- Het vinden van 5 mensen die het schoolfeest van 13 februari voor 4, 5 en 6 organiseren (accent op stijldansen).

Willy Disseldorp 6e

Geachte Sam-Sam-Soos-Leiding

Wij zouden zo graag eens wat inlichtingen willen hebben, als Brugklassers van onze school, over de Sam-Sam Soos. Wij hebben vernomen dat deze Sam-Sam Soos ook toegankelijk is voor Brugklassers. Wij zouden graag willen dat dit

ook aan de andere Brugklassers bekend wordt gemaakt, en dat er ook bij gezegd wordt wat er zo in het algemeen gedaan wordt. Laat eens iets van jullie horen want wij (Brugklassers) horen er toch ook bij !!!

Namens de twee
Brugklassers van
de Werkgroep.

DIE SCHOLEN VAN TEGENWOORDIG....!

Ik koos voor de gang. Hierin bevonden zich aan de rechterkant een groot aantal deuren, telkens onderbroken door twee kleine raampjes. Op dat moment echter was mijn hart, door al dat gebons in mijn keelgat, niet meer wat het moest zijn, en ik waagde me er dus ook niet aan een blik door de raampjes te werpen.

De linkerkant van de gang werd voornamelijk in beslag genomen door zeer grote ramen (wederom was elk raam dat ik tegenkwam gevuld met de vreemde doorzichtige stof die ik al eerder genoemd heb). Door deze ramen had ik uitzicht op de binnenplaats en ik zag tevens het vreemdsoortige monument, maar nu van dichtbij. Het viel me ook nu pas op dat er een rond gat was gegraven aan de voet van de zuil. Uit de bouw hiervan (o.a. de afvoerleiding in de kuil) meende ik op te mogen maken dat het hier om een offerkuil ging. Restanten voedsel die zich in de kuil bevonden versterkten mijn vermoeden.

Naarmate ik verder door de gang liep nam ik een aanzwellend geluid waar. Waar had ik dat meer gehoord. Het deed me sterk denken aan de roemruchte Schotse doedelzakdragers, waarvan ik enkele tot mijn kennissenkring mag rekenen. Bij nader onderzoek bleek de bron van het geluid zich in een van de vertrekken te bevinden. Boven de ingang van dit vertrek had men een bordje aangebracht, waarop stond (ik schilder nu de voor mij onbekende tekens): 1-0-2 en daaronder: n-e-d-e-r-l-a-n-d-s. Om mij aan dit geluid te kunnen onttrekken, moest ik een trap bestijgen, identiek aan de al eerder beschreven trap.

Ik bevond me weer op een tweesprong. Met behulp van mijn talisman dewelke mij de linkergang voorschreef, begaf ik mij in de gang die zich recht voor mij uitstreckte. Uit een van de eerstvolgende vertrekken steeg een vreselijk gebrul op. Het bordje boven de deur vermeldde: 2-3-7 en daaronder: a-a-r-d-r-i-j-k-s-k-u-n-d-e. Uit louter nieuwsgierigheid waagde ik een blik te werpen door het deurraampje. Ik ontwaarde een ruimte waarin zich een bontgekleurde verzameling van ongeveer 25 mensen bevond. Het grootste deel zat, gerangschikt volgens een zeer bepaald patroon achter tafels, links in het vertrek. Rechts bevond zich, op een podium, een tafel waarachter een man met heftige gebaren en kreten zoals "halo's" de anderen trachtte te bezweren. Om dit kracht bij te zetten zwaaide hij vervaarlijk met een dunne, lange, ronde stok. Dodelijk verschrikt rende ik verder, voorbij een ruimte waarin ik een eigenaardige stem hoorde zeggen: "gouden vonk". Het bordje hier vermeldde 2-3-6 met daaronder dezelfde notatie als op het vorige bordje.

Ik rende door tot de gang zich bruusk naar links boog. Daar bevond zich ineens een trap, maar aangezien ik me in een shock-toestand bevond rende ik door. Ik passeerde een vertrek, waaruit een luid gebrom en gemurmel opsteeg. Daarbovenuit klonk een vrouwenstem: "Kwaajut plies"; dat was althans wat ik verstond. Weer bevond ik mij voor een trap. Ik besloot een wijl te rusten en even bij te komen van mijn recente ervaringen. Pauze. (Pils, snacks en sigaretten verkrijgbaar in de kantine).

(wordt vervolgd)

Marcel Brekelmans 5e

Vrijdag 13 februari zal voor de 4e-5e en 6e klassen voor het eerst een feest worden georganiseerd, waarbij het accent komt te liggen op het STIJL dansen, waarvoor de Hr. Mittelmeijer jr. zijn medewerking reeds heeft toegezegd. Voor nadere informatie is elders in dit blad plaats ingeruimd.

Het jaarlijkse feest voor de brugklassen vindt plaats op 20 februari en tevens is een feestavond voor 2e en 3e klassen in voorbereiding.

Op het gebied van de sportieve activiteiten is al sinds oktober een basketbal en volleybal competitie voor 4e- 5e en 6e klassen gaande op de donderdagen gedurende het 8e uur.

Onlangs is eveneens een bridge cursus onder leiding van J. Buhre van start gegaan.

Nog gedurende dit trimester zullen de tafeltennis, schaak, dam, klaverjas en mogelijk ook de bridge kampioenschappen worden georganiseerd. Leerlingen die bereid zijn de organisatie van deze kampioenschappen op zich te nemen worden verzocht contact op te nemen met R. Verhagen.

Tot slot nog het volgende:

Alle initiatieven tot activiteiten voor en door de leerlingen zijn welkom, doch neem dan wel even contact op met R. Verhagen, opdat het dan mogelijk is de activiteiten te coördineren en de daarvoor beschikbare accommodaties zo juist mogelijk te verdelen.

Welzijnscommissie.

volksmuziek OOK OP PIUS X

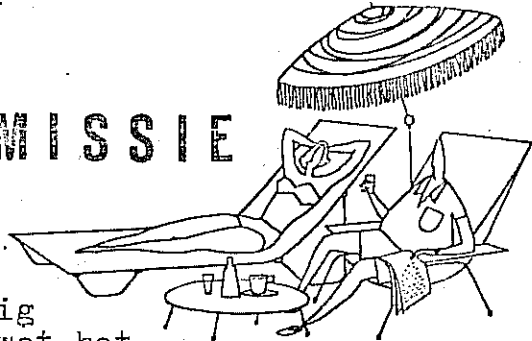
Volksmuziek, „folk“, u weet het, is 'in'. Menige zichzelf respecterende popgroep heeft folknummers op zijn repertoire staan. Wat nu wel of niet tot de echte volksmuziek gerekend moet worden, daarover zijn de meningen tamelijk verdeeld. Voor het gemak zal ik daarom naar mijn eigen standpunt als het zaligmakende verkondigen.

Een eerste kenmerk van volksmuziek is, dat de muziek behoort tot een traditioneel repertoire: liederen, dansnummers die van geslacht op geslacht zijn overgeleverd. Een volksmuzikant kan wel een eigen speelstijl aan de traditionele nummers geven; die speelstijl kan overigens typisch zijn voor een bepaalde streek, of voor een familie van muzikanten. Maar als de volksmuzikant een eigen nummer maakt, zal dat geheel in die stijl thuishoren.

Een tweede kenmerk is, dat de volksmuzikant speelt op populaire instrumenten die gemakkelijk meegenomen kunnen worden, zoals: de viool, de fluit, gitaar, accordeon, schalmei, e.d. De manier waarop het instrument wordt bespeeld wijkt vaak af van de speeltechniek in de concertzaal: een volksdansviolist houdt zijn „fiddle“ anders vast en heeft een andere strijkstok-techniek. Een derde kenmerk is, dat volksmuziek niet streeft naar een perfecte uitvoering voor een kritisch luisterend publiek; het met elkaar muziek maken is de hoofdzaak. Als een ander het leuk vindt daarnaar te luisteren, dan is dat meegenomen.

Het zal de lezer wel duidelijk zijn, dat wat meestal als „Folk“ wordt aangediend, dat in feite niet is:

VAN DE WELZIJNSCOMMISSIE

Alvorens nader in te gaan op de werkzaamheden, waar de welz.cie mee bezig is, is het voor velen misschien dienstig nog eens in het kort samen te vatten, wat het doel van de welzijnscommissie eigenlijk is.

Het doel van de welz.cie is:

- a. Het coördineren en activeren van creatieve, recreatieve, sportieve en culturele activiteiten.
- b. Waar mogelijk het voorlichten en aansporen tot hygiënische leefgewoonten.
- c. Indien daartoe een verzoek wordt gedaan, het medewerken aan het verbeteren van de leersituatie.

Daarbij zal de welz.cie trachten de leerlingen te stimuleren om een aantal bestaande activiteiten geheel of gedeeltelijk zelf te organiseren en bovendien de leerlingen te stimuleren tot het ontplooiën van nieuwe activiteiten.

Ten aanzien van de werkzaamheden waar de welz.cie momenteel mee bezig is, het volgende:

Om tegemoet te komen aan de te grote kloof tussen het taalbeheersingsniveau van de leerlingen en de eisen die het v.w.o. stelt, is een werkgroep onder leiding van M.Maasen, M.Janssen en H.Girisch bezig met de bestudering en uitwerking van het z.g. plan "Bolsius".

In overleg met nog een aantal personen, zal mej.N.Schulman zich gaan bezinnen op de inhoud van het klassenleeraarschap en tevens het idee van de ouders n. l. een klassenouder nader bezien.

In december zijn tijdens een hoorzitting voor de leerlingen, waar helaas slechts dertig leerlingen aanwezig waren, twee commissies geformeerd. Een commissie onder leiding van Wil Disseldorp en Frank Krom houdt zich bezig met de wenselijkheid, taak en functie van een leerlingen vertegenwoordiging.

Een commissie onder leiding van Michiel Löffler en Rob Beck is bezig om plannen te ontwikkelen voor een andere opzet van de Soos.

Na een verzoek van de welz.cie heeft de Staf besloten de huidige kapel te bestemmen voor creatieve, recreatieve en cultutele doeleinden.

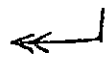
Een beheerscommissie bestaande uit A.Peters, B.Geurts en R.Verhagen gaan zich tevens beraden op een eventuele aangepaste verbouwing van deze ruimte en de daarvoor benodigde financiën.

Een werkgroep onder leiding van M.Deelen, is bezig plannen te ontwikkelen voor een zinvolle opvang van de Mavo instroom in 4 Havo bij de aanvang van het schooljaar.

In de brugklas is een studieles besteed aan het onderwerp "lichaamshygiëne". Via de schoolarts is het mogelijk lid te worden van een vermageringsclub (zie hiervoor de affiche op het publikatiebord).

Bij voldoende belangstelling zal binnenkort een jeugd E.H.B.O. cursus starten. Nadere mededelingen vindt U elders in dit blad.

Binnenkort zullen de brugklassers nader worden geïnformeerd over het doel en de inhoud van Sam Sam waar zij dan de eerst volgende keer ook aan kunnen deelnemen.

de spelers hebben hun repertoire meestal uit een boekje gehaald, niet uit de muzikale herinnering van hun virtuoze grootvader; ze spelen vaak op instrumenten die niet traditioneel zijn, zoals piano's, elektrische gitaren, Moog-synthesizers; ze spelen niet spontaan maar volgens aan de schrijftafel uitgedokterde arrangementen, en vaak spelen ze niet voor hun eigen plezier, maar hebben ze ster-allures.

Groenen als Fairport convention, Fungus en Planxty kan men m.i. niet tot de echte „folk“-groenen rekenen; niet dat ik me daar een huil over val, zolang ze muziek leveren.

Maar bij de muziekgroep die op onze school zo langzaam aan ontstaat, zou ik het accent willen leggen op het plezier van het met elkaar muziek maken. Het repertoire putten we uit de Westeuropese volksmuziek (ook de Nederlandse) en verder is iedere instrumentalist bij ons van harte welkom, zolang het ver-voor van zijn instrument geen verhuismagen vraagt.

Vastenavond..... Weekend.....

Het plezier van de voorbereiding van onze bijdrage aan de Kerstsoos is voor ons aanleiding geweest, maar meteen door te gaan voor Vastenavond. Als tegen die tijd weer een soos wordt georganiseerd, zullen we belangstellende luisteraars graag een proefje geven van onze dans- en drinkliederen.

Bij voldoende belangstelling organiseren wij nog vóór Vastenavond een muziekweekend op De Spaarnberg. Voorwaarde tot deelname is, dat men of een eenvoudig wijsje kan spelen (Vader Jacob bv.) of in staat is een lied te zingen. De kosten van het weekend zullen ongeveer f15,- bedragen; het aantal deelnemers zal ongeveer 15 kunnen zijn. Wie interesse heeft, geve zich snel bij mij op.

Onze groep telt op het ogenblik de volgende instrumenten: fluiten, gitaren, accordeon, mondharmonica, klein slagwerk, doedelzak, klarinet.

We zoeken violisten, mandolinisten, zangers en zangeressen. Wie doet mee?

We repeteren dinsdag, woensdag en donderdag in de grote pauze met iedere belangstellende, en maandag na half vier met gevorderden.

Jan Hoving.

JEUGD E.H.B.O. cursus B.

Voor de 14 tot 16 jarige leerlingen, die graag willen weten hoe je eerste hulp moet verlenen bij ongevallen, bestaat de mogelijkheid om in samenwerking met het Jeugd Rode Kruis een B. cursus te volgen.

De cursus bestaat uit ongeveer 12 lessen van 1½ uur en zal op school worden gehouden. Deze cursus wordt afgesloten met een mondeling en praktisch examen. Als dit met goed gevolg wordt afgelegd, wordt een jeugd e.h.b.o. B. getuigschrift uitgereikt.

Het tijdstip van deze cursus zal bepaald worden in onderling overleg met de deelnemers(sters).

Inhoud van de cursus:

Kennis van het lichaam- ademhalingsorganen, bloed en bloedbaan, botten en gewrichten, het hart.

De belangrijkste punten van de eerste hulp zijn:
 Het verlenen van de eerste hulp bij bewustelozen, bij slechte ademhaling
 verdrinking, verstikking, ongevallen met electriciteit, schok en
 flauwte, wonden, sterk bloedende wonden, breuken, ontwrichting, ver-
 stuiking, verbranding, oogletsels en kleine ongevallen.

De kosten voor deze cursus bedragen 17,50 per persoon voor lessen,
 lesboekje, materiaal end.

Opgaven zo spoedig mogelijk bij R.Verhagen. Er kunnen ongeveer 25
 leerlingen deelnemen. Dus wie het eerst komt, wie het eerst maakt.

R.V.

plus place

plus place

Maandagochtend, de klok wijst kwart over acht aan.

Juffrouw Blessing spoedt zich met haar veel te grote tas naar
 de hal. Na een zeer vriendelijk knikje naar de conciërge, klou-
 tert ze de trap op en dribbelt naar de docentenkamer. In de
 garderobe ontdoet ze zich van haar jas met kaboutermuts en daar-
 na gaat zij de docentenkamer binnen.

Slechts drie heren bevinden zich in de docentenkamer: allereerst
 is daar de heer Verwey, die met de heer Geurts een spelletje
 Mastermind speelt. Verder zit mijnheer L. Verzuu het Katholie-
 ke schoolblad te lezen.

Dit rustieke tafereeltje wordt enige tijd door juffrouw Blessing
 aanschouwd, maar dan wordt zij zich er van bewust, dat zij een
 droge keel heeft en daarom schenkt zij zich een glaasje water in.
 Van dit sprankelende vocht neemt zij enkele slokjes, nadat zij
 zich in een zetel heeft laten zakken. Weer kijkt zij naar haar
 collega's, wat haar echter al gauw opbreekt: ze trekt wit weg
 en springt op met een kwiekheid die van haar zelden is waarge-
 nomen. Ze rent de docentenkamer uit en weet nog net het dames-
 toilet in te duiken.

In de docentenkamer spelen de docenten rustig verder, naar de
 heer Verzuu mompelt begrijpend van achter zijn lectuur, dat het
 jammer is als je niet naar je collega's kan kijken.

Elf uur.

Leerlingen dringen lokaal 221 uit en de heer Van Rijn blijft
 alleen en in gepijns verzonken achter. Na een tijdje staat hij
 op en begint de achtergebleven briefjes en propjes te verzamelen.
 Na deze in de prullenand gedeponseed te hebben, veegt hij zijn
 beslagen brillleglazen schoon.

Plots schokt zijn hand en houdt op met vegen. Zijn groot ge-
 worden ogen, waarin een vreemd licht schittert, spieden rond.
 Plotseling springt hij met een dierlijke kreet op, en rent, zijn
 aktentas meeslepend, naar de engelse bibliotheek.

Daar aangekomen grijpt hij alle woordenboeken en literatuur-
 stencils die binnen zijn bereik komen en propt ze briesend als
 een stier in zijn tas. Dan komen de boeken aan de beurt, net zo
 lang tot dat er geen boek meer in zijn tas kan.

Als hij de tas weer naar het lokaal zeult, terwijl hij zich
 nog steeds zo vreemd gedraagt, zijn z'n gedachten al weer bij
 het proefwerkpapier. Zijn hand strekt zich er reeds naar uit,

vervolg p.38

Mietz's

→ VERNIEUWDE

RODDEL —
RUBRIEK

Volgens de laatste geruchten neemt de heer J. de Nijs lessen in parachutespringen. Hij zou tevens zijn eerste vrije val hebben gedemonstreerd, waarbij hij nogal ongelukkig neerkwam, zo meldt ons A. Nonnem (hoe verzin je 't, lolbroek!)

Leidt Truus waardijk een dubbel leven? Enerzijds gedraagt zij zich als een stereotype docente Frans, anderzijds doen haar exotische caps en muts vermoeden dat zij grote artistieke talenten bezit. Wie weet, wat voor kunstgrepen ze nog allemaal in petto heeft.....

Men zegt dat de heer Schouten al geruime tijd Noorse lessen neemt van Anja Hofstede. Leuk, dat zo eens te horen.

Tijdens het laatste schoolfeest beval de heer Verhagen de heer Tel om alle niet-Pius X-ers ijskoud weg te sturen. On-ze muzikale heer Tel trotseerde ijs en weder om de orders op te volgen. Na lang wachten trachtte de eerste onbevoegde schavuit te penetreren, maar werd door de heer Tel moedig geweerd. Het slachtoffer bleek de dochter van de heer Verhagen te zijn.....

De heer Frits Kirkels is geheel bezeten van de z.g. "stoelendans" Hij presteert het om zich in de meest vreemde houdingen te wringen, wanneer hij neerdaalt op een zetel. Vaak heeft hij al gebalanceerd op de rand van leven en dood met zijn angstaanjagend gewiebel. Misschien tot leedvermaak van vele leerlingen?

Onder auspiciën van Tante Mien is opgericht de VERENIGING TOT BEVORDERING VAN HET PERSOONLIJK INTELLECT. De vereniging zal maandelijks een netelig probleem lanceren, voor mensen die een beetje logisch kunnen nadenken of gewoon een afwijking hebben. Wij zouden in het bijzonder het verzoek willen richten aan iedereen, die ons aan een leuk raadsel of probleem wil helpen: help ons hieraan. (Misschien iets voor de docenten wiskunde of mw. Maassen, die regelmatig leerlingen met dit soort dingen lastig valt.)

De heer Verwey stelt zich de laatste tijd ultra-koningsgezind op. Zo zeurde hij laatst over "mijn geëerbiedigde Koningin" en ook in andere kronkel-redeneringen hemelde hij de landsvrouw op.....

Gehoord op de gang uit de mond van een leerling: "Pius X zonder Schouten is als een paard zonder ruiters." En misschien ook: als deze grol zonder uitleg. Voor h. de Gr. Home, sweet home, be it ever so Homer

Mw. van Amsterdam: "Kan ik spreken zonder dat er gesproken wordt?"

J. Buhre: "Als je een MAVO-leerling in slaap wilt krijgen, moet je een verstandige opmerking maken". Gesprekje tussen twee gymnasiasten: 11. een: Jullie kunnen mij niet volgen. Ik laat bij het denken de tussenstapjes weg." 11. twee: "Ik laat tussen de stapjes het denken altijd weg".

Een leerlinge op de gang: "Kijk daar gaat Helmerhorst. O nee, 't is Deelen!" Nogmaals mevr.

van A'dam: "ER is natuurlijk een enorm verschil tussen de mensen die wél geleerd hebben en de mensen die geléerd hebben!"

Voor S.J.H.: De kleding is gansch een volk. Dhr. Verweij geeft leerling orders de luxaflex om te klappen: "Trek effe aan het kortste eind." Leerlinge na een les economie II: "Ik kom 3 miljoen te kort!"

Hr. Bürens: "Die muur zit natuurlijk muurvast." Leerling: "Hoe duur kost het geld voor de bus?"

Dhr. De Greeve: "Het ding heeft een inhoud ongeveer zo groot als de oppervlakte van deze klas."

Last but not least, dhr. Braet: "Het is tijd als ik dat wil!"

N I E U W

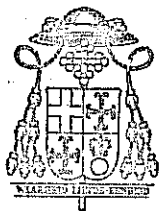
Dit is de eerste aflevering van "Tante Miens vernieuwde roddel-rubriek". Wat houdt dat 'nieuwe' nu eigenlijk in? Wel, dat zijn voornamelijk drie dingen:

-Het roddel-werk blijft, maar de vorm is, zoals je op de vorige pagina hebt kunnen zien, 'kompakter' geworden.

-De annonces, dat zijn de kleine advertenties, worden uitgebreid. Wij nemen alle (dus ook serieuze) advertenties op: tekst gewoon in de gele kopybus in de hal gooien.

-Wij gaan nieuwe, verfrissende activiteiten ontplooiën. Twee voorbeelden: het Grand Gala de la Décoration des Professeurs (zie aankondiging achterop deze Bolwerk), en de oprichting alsmede instandhouding van de Vereniging tot bevordering van het Persoonlijk Intellect.

We zouden ontzettend blij zijn met suggesties, opmerkingen, kritiek etc. Schroom niet, schrijf aan tante Mien - we doen ons best.

ZIEJIJETZIEIKET ??

Eindeloze kettinkingreactie

- Taalfouten
- S. Helmerhorst
- A. Braet
- M. v/d Veldt
- Taalfouten
- S. Helmerhorst
- ...etc..enz....

alle advertenties, zowel serieuze als ernstig, kunnen voortaan bij ons worden opgegeven. Of ze geplaatst worden, is een tweede

In onze serie **n o o i t g e l e z e n u i t s p r a k e n** deze keer:
 -conrector Wegbrans: "Er werd vroeger op veel grotere schaal doodgegaan dan nu."
 -dhr. Baart: "Een kromme kan ook een rechte zijn!"

vast en zeker

boordevol informatie

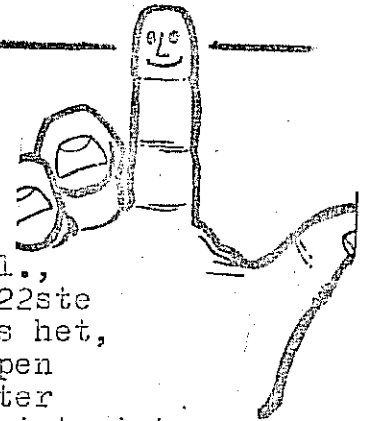
Ik heb 3000 van Nelle WAARDEPUNTEN. Wil deze graag omruilen voor zelfde aantal van Douwe Egberts. Wie helpt? Tel. 71 75 32.

Wegens teleurstelling gevraagd: zo spoedig mogelijk plaatsvervangende BRUIDEGM v.g.g.v. liefst v.b., met huiselijk verkeer, kost en inwoning tegen geringe vrgoeding. Datum in onderling overleg te regelen. Br. m.f., op erewoord retour, onder nr. 124 van dit blad.

Wegens overweldigende aanmelding van bruidsmesjes gevraagd: een minder populaire BRUID, die het mij mogelijk maakt de bruiloftsdag financieel een beetje te overleven. Brieven met ongeretoucheerde foto's, zeker niet retour, onder nr. 335 in Bolwerk.

OPSPORING VERZOCHT van mijn das, groen met schattige gele streepjes. Terugbezorgen lok. 123.

Bericht voor alle 4e klassers: **IEDEEREEN DOET 'T** - en Pius X helpt je erbij, vanaf half februari i.s.m. de dames van de Rubgersstichting.

HOT NEWS

Op donderdag j.l., dat was dus de 22ste van de 1ste, was het, zoals bekend, open dag. Er was echter iemand die dat niet wist, en dat was de leraar chemie, dhr. Helmerhorst. Toen er bij hem een ouder kwam binnenstappen was hij dan ook hogelijk verbaasd. Op aanraden van ons ging hij door met de les, maar toen de dame verdwenen was, haalde hij opgelucht adem. Wat bleek nu? Hij had gedacht dat de dame, n.b. de moeder van een van de aanwezige leerlingen, iemand van de inspectie was!

...

EN GOD SCHIEP DE VROUW

Ze hing haar schort aan het haakje achter de deur en slofte vermoeid naar de zitkamer. Uitgeput plofte ze neer op de grote leren fauteuil. Zijn luie stoel. Ze sloot haar ogen een moment en een intense glimlach vormde zich om haar mond. Ze pakte de krant en begon te lezen. Terroristen over drie kolommen vullden haar met afgrijzen, "Werkloosheid gestegen" - god zij dank dat haar man nog een baan had. Ze had het beslist niet de hele dag uitgehouden, samen met hem in één huis. "Man vergiftigt schoonmoeder". Ze staarde even naar de klok. "Half vijf. Kan nog net," prevelde ze. Ze vouwde de krant weer dicht en liep snel naar het halletje. Ze pakte haar jas en een boodschappentas en trok de deur achter zich dicht.

"Hoe lang ben je er al?" vroeg ze verschrikt.

"Kwartiertje," antwoordde hij. "Ik mocht wat eerder weg. En waar kom jij vandaan? Waarom was je niet thuis zodat ik op tijd kon eten?"

"Ik, eh, het spijt me. Ik moest even weg om nog wat dingen te kopen," stamelde ze.

"Schiet nou maar op, kunnen we tenminste eten. Ik rammel!" snauwde hij.

"Ja, kalm aan maar. Ik ga al!" Ze haastte zich naar de keuken. Ze deed haar schort weer om en startte de dagelijkse ceremonie protocolaire.

"Rotvent!" dacht ze. "Een groot kind is 'ie, meer niet. Daar zit je nou een leven mee opgescheept..." Ze zuchte en pakte een bord en wat bestek om het naar de tafel te brengen.

"Hoe zit het nou met het eten?" donderde het al uit de mond van haar echtgenoot, toen ze de kamer binnenkwam.

"Je ziet toch dat ik de tafel aan het dekken ben," antwoordde ze.

Even zweeg ze. "Je zou zelf eens in de keuken moeten gaan staan. Ik ben nou al vier en dertig jaar niets anders dan een huishoudmachine voor je. Het enige dat jij hier doet is zitten. En je krantje lezen. Ik lijk wel gek, verdorie, om me dag in, dag uit uit te sloven voor een slavendrijver als jij!"

"Ach mees, zeur toch niet zo. Tenslotte verdien ik hier de centen. Jij hebt de hele dag het huis voor jou allen en je kunt van alles doen. Fijn schoonmaken bijvoorbeeld. Of koffiedrinken met Ria, of hoe dat serpent ook heet."

"Lia," siste ze. "Haar man is tenminste aardig voor haar. Hij helpt wel eens in de keuken en hij brengt bloemen voor haar mee."

"Ach wat, die slappeling. Een beetje kerel gaat niet in de keuken staan. En trouwens, op onze trouwdag koop ik ook altijd een bloemetje voor ons."

"Die ene keer in het jaar! Ik had me al lang moeten emanciperen en me aansluiten bij de Dolle Mina's of zoiets. Dat soort meisjes neemt geen kleineringen!" Ze wilde kwaad weglopen, maar hield zich in. "Er kan bij jou ook nooit een lief woordje af. Altijd snauw je me maar af. Dat zou Hans van de KRO vast nooit gedaan hebben! Die is heel anders dan jij, veel aardiger!"

"Hans van de KRO! Nou wordt 'ie mooi. Nou, bel de KRO maar op, en vraag of je die trut van ze mag huren! Mijn zegen heb je! Doe mij een lol, en ga nou maar mijn eten halen!"

Ze kon hem wel ter plekke lynchen. Zou je 'm niet...

Gewillig slofte ze maar weer naar de keuken. En terug. Dit is toch echt de laatste keer, dacht ze.

"De kinderen eten niet mee. Ik heb ze naar m'n moeder gestuurd. Het leek me leuk als ze er dit weekend eens tussenuit gingen." Hij luisterde al niet meer. Ook zijn liefde ging door de maag. Voorâl door de maag; brandstof werd devoter behandeld dan de leverancier. 'Meer' devoot, want alles is relatief.

Ze ging tegenover hem zitten en keek hem een tijdje aan.

"Smaakt het eten een beetje, lieverd?" vroeg ze met trillende stem.

"Verrekte bitter," zei hij. "Wat heb je erdoor gedaan?"

Ze keek naar de lamp en streek haar haren opzij. Ze zuchtte opgelucht.

"Eet nou maar door, schat."

GRIEKENLANDREIS/CONSEQUENTIES

DEEL 4 NAGALM VAN PAULUS, CORRUPTIE TE DAFNI, ATHENE BEREIKT

Kort: in het voorafgaande. We zijn nu al over de helft van onze reis heen, maar zeker niet over het hoogtepunt. Met een grote boog, eigenlijk een omgekeerd vraagteken, zijn we door Griekenland geslingerd. We dachten, dat we al veel beleefd hadden, maar pas terug in Amsterdam konden we rustig zeggen, dat dit alles irrelevant was ten opzichte van de eeuwenouden, bruisende, hete en mensenverslindende metropool Athene....

Maandagochtend vroeg denderde onze Lancia alweer over de stoffige Griekse wegen, richting Corinthe. Hier en daar kwam het door het weekend lamgelegde leven weer langzaam op gang. Vrouwen zeulden alweer met manden ganzen naar de plaatselijke marktjes, oude mannetjes zochten, zoals altijd, het dorpsplein op.

Toen we Corinthe binnengleden, hadden de autochtone oudjes hun plaatsen op de terrasjes reeds ingenomen; Frappe werd alweer geserveerd, maar wij moesten hier nog even op wachten, want er stonden nog een museum en een opgravingsveld op het drukke programma.

Na al die vele bezoeken was onze verwachting niet zo hoog, maar dit werd niet bewaarheid. Het terrein was totaal anders, niet vlak en afgeslepen door miljoenen schoenen, maar hobbelig, woest en geweldd, en zonder bomen..

De Apostel Paulus heeft in vroeger tijd een correspondentie met de toenmalige inwoners van Corinthe gehad, in de beginfase van het Christendom. Wij vonden edoch geen brievenbus, de postbode moest het vroeger dus zeer druk hebben gehad.

Corinthe was in de antieke tijd een echte handelsstad. Het vormt dan ook de verbinding tussen het schiereiland de Peloponnesos en het Griekse vasteland. We vonden hier de overblijfselen van voorraadschuren, huizen van handelaars en zelfs een beursgebouw. Maar het meest interessante was toch wel de tempel. Dominerend op één van de heuvels staken nog diverse zuilen de hemel in.

Archeologen waren ook nog bezig. Werklieden schoffelden en veegden over de gortdroge grond, op hun werk gekeken door enkele Amerikaanse wetenschappers, die zelf natuurlijk niets deden. Arbeidsverhoudingen van het jaar 1976 ?

Verder bezochten we de fontein van Peirene, waar nu nog water loopt, een zeer bouwvallig Romeins theater, en de Romeinse agora.

Het kleine museumpje overtrof onze stoutste verwachtingen nog meer : geen bejaarde man in hokje, niet betalen dus. Het tentoongestelde was dan ook navenant. Allerlei stenen en onherkenbare beelden, maar ook nog vrij gawe mozaïeken en aardewerk.

Zo kwamen we ook voor het eerst oog-in-oogkas te staan met een antieke Griek, die in een stenen badkuip zonder afvoer, lag te pitten. Het meest sensationele was toch wel een klein vertrekje. Hierin waren dingen tentoongesteld, die we op het strand liever nog steeds bedekken. Vanwege mogelijke jeugdige lezers, wijden wij hier liever niet over uit.

Na vlug de kelen gespoeld te hebben met een Amerikaanse, koolzuurhoudende bruine doorlopend prikkelende drank, werden we verzocht weer in de bus te stappen naar Corinthe Part Two: het kanaal van Corinthe.

Het plan, om tussen de Golf van Corinthe en de Golf van Saroniko een kanaal door de 5 kilometer lange rotswand te graven, om zo een korte verbinding tussen Athene en Patras voor de schepen te creëren, is al eeuwenoud.

Pas in onze tijd is het kanaal klaargekomen, en het is een vreemd gezicht om, staande op de brug, grote zeeschepen onder je in de diepte voorbij te zien varen.

Weer verder. Hier en daar begon de hemel z'n stralende blauwe kleur te verliezen. Wie op dat moment z'n hoofd buiten de bus had gestoken, had de reden hiervan snel kunnen vaststellen. We naderden namelijk Pireus, de havenstad van Athene, met in de omgeving olieraffinaderijen en scheepswerven. Dat veroorzaakte allemaal zo'n echt Hollandse stank, dat we alweer aan thuis dachten.

Opeens remde de bus krachtig, en kwam in de uitwijkstrook van de snelweg tot stilstand. Lekke band ? gebroken V-snaar, of iemand wagenziek ?

Onze fantastische reisleider Bert had een nieuw programmapunt ingelast: Een bezoek aan het eeuwenoude klooster van Dafni.

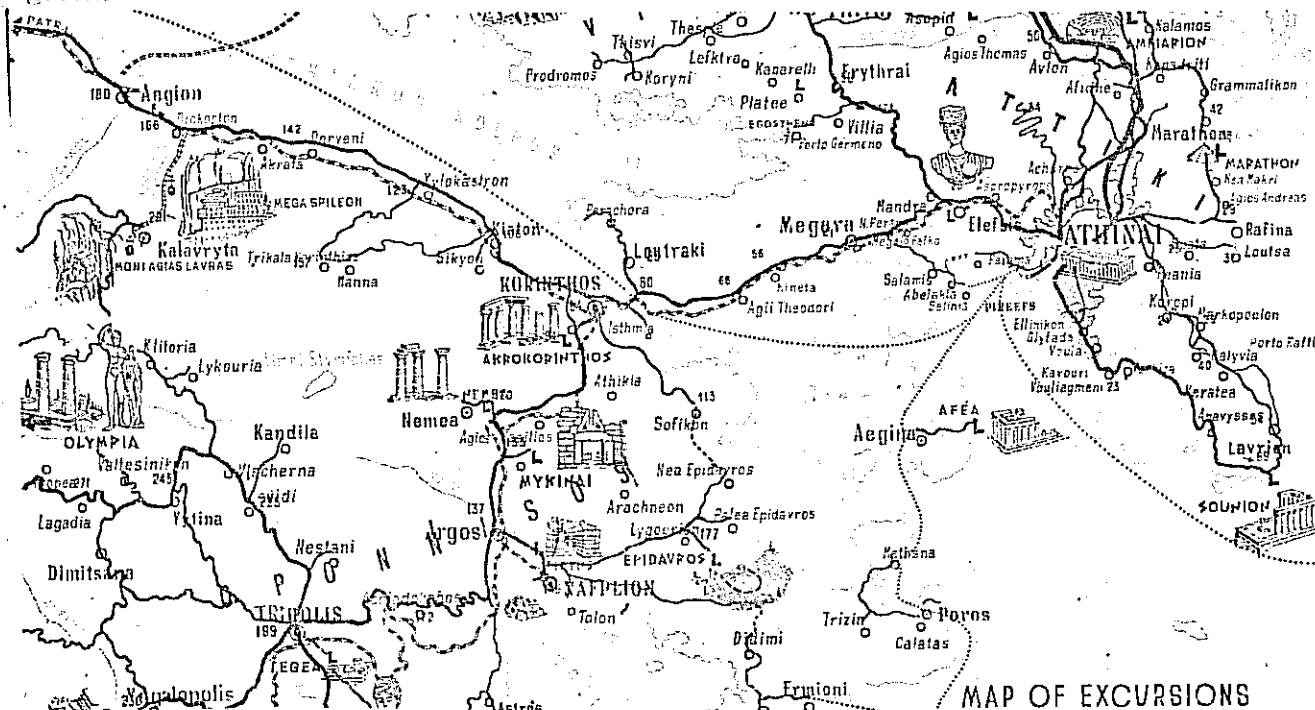
Binnenin de Byzantijnse kloosterkerk mocht Bert weer geen explicatie geven, maar na enkele Drachmen aan de man-met-pet gegeven te hebben, mocht dit ineens wel. Nog meer Drachmen op te fotograferen wilde de man niet hebben.

Fotograferen zou op die plaats wel de moeite waard geweest zijn. Bijna al de wanden van dit prachtige kerkje bestonden grotendeels uit prachtige mozaïeken, voorstellende diverse episode's uit het leven van Christus. Ook waren er enkele zeer oude ikonen te bezichtigen.

Het laatste stuk autosnelweg deed ons terugdenken aan Minister Westerterp, die dit in Nederland zo propageert.

Toen de bus na een korte klim de top van een middelmatig heuveltje bereikt had, konden de inzittenden een wonderschoon panorama aanschouwen : de metropool Athene met scherp tegen de nu weer strak blauwe hemel afgetekend: de wereldbepaalde Acropolis...

Toch zouden we nog een nachtje moeten slapen, voordat we ons aan deze stad konden overgeven.

Er zijn natuurlijk altijd mensen die niet kunnen wachten, zoals Bep, die haar paspoort in Nederland had laten liggen, en bij onze ambassade een nieuw wilde gaan halen. Ze stevende dus al snel op een gebouw met de Nederlandse vlag af. Een man met tulband deed open. De Nederlandse Ambassade bezet door Arabieren? Gelukkig was dat niet waar, het ging alleen om een visuele fout: De Egyptische vlag lijkt namelijk sterk op de Nederlandse. Na nog wat koffie gedronken te hebben met de joviale Egyptenaar, vertrok ze naar de Nederlandse Ambassade, ergens achteraf.

De bus reed door naar de camping in Rafina, die net als het opgravingsveld in Corinthe uit een aaneenschakeling van heuveltjes bestond.

Er werden daarom weer kleine veldslagen geleverd, met als inzet: een vlak stuk grond voor de tent.

Helaas lag de camping \pm 30 km. van Athene verwijderd, zodat we de volgende morgen met de duimen omhoog langs de snelweg stonden. Er stopte een Ford, wij erin en een gesprek aangeknoopt met de chauffeur. Hij wilde ons wel in het centrum afzetten, want hij begreep wel dat wij toeristen waren, die de weg niet kenden.

Opeens moest hij hard remmen, omdat een sufferd overstak zonder uit te kijken. Het remgedrag van de auto was uiterst vreemd. Hevig gepiep, de trottoirband kwam gevaarlijk dichtbij, en met hevig geslip en pogingen van de chauffeur, om de zaak te redden met het stuurwiel kwamen we vlak voor een vuilnisbak op de stoep tot stilstand.

-De fusee-stang of zoiets was gebroken- geen nood, gewoon doorgereiden, en ons, een beetje bleek om de neus, afgezet op het Ommonia-plein.

Eerst geld gewisseld bij de bank, daarna Athene in. Omdat we de stad niet kenden, liepen we maar wat rond en keken we af en toe op de plattegrond. Voordat we het wisten stonden we aan de voet van de Acropolis. Waarschijnlijk door de hitte begon de zaak hier weer een beetje vast te lopen.

Opnieuw een scheuring in ons groepje: een cultuur-groep en een souvenirs alias kitsh-terras-groep.

Er werd afgesproken, dat we elkaar die avond op het Syntagma-plein zouden ontmoeten. Wij (cultuurgroep) liepen door naar de z.g. "Turkse wijk", een Waterlooplein-achtige Kalverstraat waar van alles te koop is, Amerikaanse legermotoren uit W.O. II tot en met T-shirts met schunnige opschriften, speciaal voor onze Oosterburen.

Nu naar het oude Athene, een gedeelte vlak bij de Acropolis. Een aantal jaren geleden stonden daar nog gewoon de flats van nu, maar op last van de Archeologen werden ze afgebroken, om plaats te maken voor de overblijfselen van de oude tijd, waar de flats bovenop gebouwd waren.

Hier vonden we de fundamenten van diverse gebouwen, theaters en wegen, je waande je zelfs soms in die oude tijd omstreeks 500 vóór Christus.

Na nog wat rondgesjowd te hebben, kwamen Harm en Hein in een rijkelijk door neonlicht versierde buurt: de Plaka, het uitgaanscentrum van Athene. We besloten, hier die avond terug te keren, want zin om naar de camping terug te gaan hadden we niet meer.

Onze enige zorg was nu nog het vinden van een geschikt hotel.

Eerst naar een studentenhotel, dat zo vol bleek te zijn, dat we alleen nog op het dak konden pitten, en daar hadden we niet zoveel vertrouwen in.

Dus opgebeld naar een ander jeugdhotel met behulp van een enorme rode speelgoedtelefoon, die muntjes at. Omdat er veel gebeld moest worden, gingen de muntjes op. Geen probleem: met een schroevendraaier werden enkele muntjes losgewrikt.

Uiteindelijk kregen we een adres op, dit onder de neus van een taxichauffeur gedrukt, die ons na een ongevraagde mini-sightseeing voor de deur afleverde. Het hotel was goed, zodat we meteen maar een kamer reserveerden.

Toen als een haas naar het Syntagma-plein, waar de dames natuurlijk weer te laat aankwamen. Het voorstel, om de camping te negeren werd met 4 paar handen aangepakt...

Op naar de Plaka, waar we al snel een geschikt eethuisje vonden, met muziek verlevendigd. Edoch.. de omliggende concurrerende eethuisjes wilden ook klanten trekken, zodat al snel vele verschillende muziekpartituren van verschillende kanten ons om de oren vlogen. Vanaf de gebruikelijke rieten stoelen konden we de verlichte Acropolis zien, waar we die volgende morgen een bezoek aan zouden brengen, weer onder leiding van Bert.

Na vele glazen Ouzo waren de gemoederen tot op een ongekend hoog maximum geklommen, er werd zelfs met de ober een primitieve sirtaki gedanst.

Nu ondervonden we het bruisend Athene pas aan de lijve, waarvan de A.N.W.B. gids maar nooit de juiste sfeer kan beschrijven.

De nu wel erg opdringerige ober bood ons nu zelfs gratis drankjes aan, dus het drankgebruik steeg naar fatale hoogte, en toen het tijd was om af te rekenen bleek een van de medereizigers, die nog wel de volgende dag jarig was, niet meer geheel de oude te zijn. Met uiterste overredingskracht wisten we a. een vervelende ober in z'n eethuisje achter te laten en b. haar mee te nemen. Toen we door een straat met aanlokkende dancings liepen, werd dit teveel voor onze opgeschoten metgezellin. Na veel gepraat en valse voorlichting over ons reisdoel kregen we haar toch mee. Ze voelde zich knap bedonderd, toen ze in het hotel op haar besproken krib lag.

Voldaan trachtten we, bemoeilijkt door gestamp uit de omliggende dancings, de slaap te vatten. Over onze belevenissen die volgende dag gaat het volgende

BOLWERK

met onder meer:

- Bestorming van de Acropolis
- Misser te kaap Sounion
- Fietstocht op Egina
- en De Laatste Griekse Camping

Harm G. M. Ploeger, Hein J. A. van Weeren Carla Mos.

(voor nadere toelichting op delen van dit verslag: Vragen in de Copybus, ook voor mogelijke toekomstige Griekenlandreizigers)

vervolg van p. 31

als de doordringende toeter zich laat horen. Met een schok ontwaakt hij uit zijn trence.

Vijf minuten heeft hij nog de tijd om alles in de oude staat terug te brengen, hetgeen hem echter niet schijnt te gelukken. Doch slim als hij is, leegt hij zijn tas op de vloer en doet zijn eigen bezittingen terug in de tas. Dan zet hij de tas bij het bureau en laat de naar engels smachtende leerlingen binnen. Dan verdwijnt hij in de bibliotheek om zijn karwêj af te maken. Wéér heeft niemand iets van zijn schaarse maar hevige aanvallen van kleptomanie gemerkt.

Kwart over één.

De leerlingen, zojuist met kennis overladen, reageren zich af door spelletjes te doen, namenlijk kaarten, proberen propjes over de tafel in elkanders doel te placeren, wie het eerst anders Cola omgooit, wie de grootste hap van zijn boterham kan nemen, en zo voorts. Ook verdiepen zij zich in hun boeken, krijgen ruzie met hun klasgenoten, gooten broodkorsten op de grond en praten met elkaar, en doen nog veel meer.

Midden tussen dit gedrang nemen wij twee surveillerende leraren waar. De eerste is de heer Verzuu, die we reeds vanmorgen tegenkwamen. Weinig is er in zijn toestand veranderd. De enige verschillen zijn, dat hij nu het Katholieke Schoolblad uit heeft, en dat hij nu staat. Hij gaapt iedereen, zoals gewoonlijk, met ongesloten mond aan; zijn door zorgen gerimpeld gezicht denkt nog steeds na over God.

De tweede leraar is even bekend bij iedereen als de heer Verzuu. Zijn altijd zorgvuldig gestrikte-as hippe das, zijn grote omvang en zijn op een brontol gelijkende lach zijn z'n visitekaartjes. De oplettende lezertjes onder jullie weten over wie ik het heb. Inderdaad, de heer De Vroomen, wiens buik bol staat van de chemische reacties. Deze man zal opschudding te weeg gaan brengen.

Het eerste ongelukje doet zich reeds voor: Ton de Vroomen stapt fier door de aula en let niet op een plakje leverworst, zojuist door een leerling tussen zijn boterham vandaan verloren. Zijn schoen glijdt weg en dit evenwichtsverlies weet de man niet te compenseren. Onder het uiten van een diep gebrom valt zijn lichaam ter aarde, een stoel en een eerste klasser in zijn val meenemend. Zich verbazend goed herstellend, staat hij al weer overeind en loopt verder, de beteuterde leerling achterlatend.

Het tweede euvel doet zich ongeveer vijf minuten later voor, hij ontvlucht de aula en treedt de hal binnen. Na enige tijd rondgebajerd te hebben wil hij de bibliotheek binnen gaan. Zoals wij allen weten is de toegang tot dit culturele centrum zeer smal. Hier schijnt de chemicus niet aan gedacht te hebben, en met een luid gekrask komt zijn loche lichaam tot stilstand, terwijl zijn huid zich rond de harde rand van de deur plooit.

Iedereen is opgeschrikt, veel publiek schart zich rond de kersenrood wordende Ton de Vroomen. De kers laat zich hierdoor inspireren en met een wilde ruk werkt hij zichzelf en een deur los, die met een groot lawaai kletterend op de grond valt.

Op dit voorval weet de heer De Vroomen geen antwoord: hij begeeft zich met vlugge pas naar boven. De heer Herben maant de toeschouwers tot doorlopen.....

waar is mijn das gebleven?

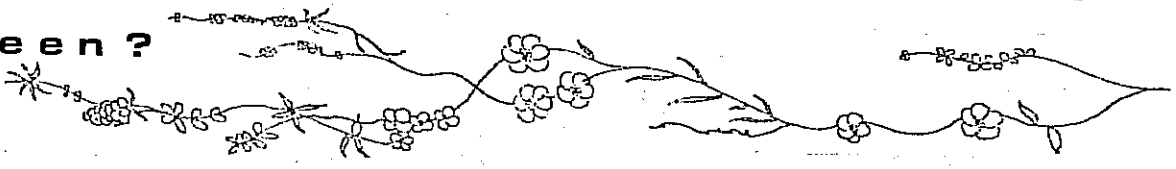
Ik had zo'n fijne das.
 Je weet wel, zo'n zacht wollen das die altijd bereid is de halspartij met een warme omhelzing te verwennen. Je hebt hem steeds bij je, die trouwe lijfwacht. Hij verdedigt je tegen elke sluwe tocht die door de kier van het raam stiekem, onzichtbaar, achter je rug langs, je lichaamstemperatuur wil drukken, hopen dat je een stijve nek zult krijgen, wellicht vanwege ziekte lessen zult moeten verzuimen. Valse tocht, bondgenoot van vrijheidslievende leerlingen.

Wie heeft mijn das ontvreemd ?
 Zo lag hij er, zo was hij weg. Spoorloos. Welke vrijheidslievende leerling wilde zijn snode bondgenoot Tocht aldus vrij spel geven ? Het is hem niet gelukt, overigens, want ik heb mijn verkoudheid verwerkt van vrijdagmiddag tot maandagochtend. Zoals het een leraar betaamt. Even terzijde: je weet niet half hoeveel griepjes, verkoudheden, neus- keel- en oorpijnen door plichtsgetrouwe, idealistische, zelfopofferende leraren worden opgespaard tot het weekeinde. Dat is mooi, dat is edel, en wanneer al dit leed aan het licht zou treden, zou het een inspirerend voorbeeld zijn voor onze vrijheidslievende leerlingen. Zij zouden terstond hun vrijheidsliefde gaan inruilen voor een plichtsgetrouwe, idealistische, zelfopofferende levenshouding. Zij zouden met meer vreugde hun spullen leren, sneller hun diploma behalen, intenser hun ouders plezieren.
 Terug naar mijn das. Waar is die gebleven ? Welke snoodaard heeft hem als sinterklaassurprise zijn vader ten geschenke gegeven ? Wie heeft hem verkwanseld op het Waterlooplein om zich nog meer mayonnaise op zijn ongezonde frieten te kunnen veroorloven ? Of welke schone ziel gaf hem aan een bedelaar die kou leed in de gure decemberstormen ?

En het was nog wel een dierbaar aandenken. Maar dat kon jij ook niet weten.

Louis Bianchi

waarheen?

Waar loop je heen
 zo stil alleen, meisje,
 met je witte haren
 woelend in de wind?

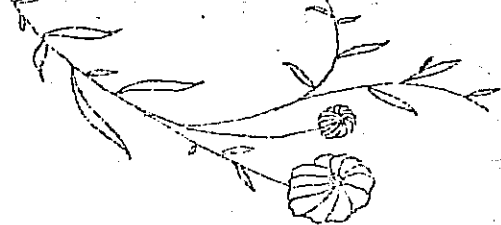
Vol verlangen, met jou
 samen zijn en
 samen weten,
 dat je eens geweest hebt.

En zit je daar zo stil te kijken
 met een blik, voor wie je ziet,
 die meevoelt en
 vertrouwen geeft.

Tenslotte verdwijn jij zelf,
 maar de dromen blijven achter;
 vergeten is waar het begon,
 een eind bestaat niet eens.

Zoals je bent, dat ogenblik,
 lieflijk hulpeloos,
 zie ik jouw beeld verschijnen:
 het mijne geef je terug.

Ben je er dan toch,
 alleen, stil meisje,
 witte lokken
 in de wind?

De onbekende leerling X.Y.van Z.(te Q.)

HANDBAL EEN FIJNE SPORT

Er zijn nog steeds mensen die in de mening verkereken dat zaalhandbal een vereenvoudigde vorm is van veldhandbal. Ze veronderstellen dat het in een overdekte hal wordt gespeeld, omdat klimatologische omstandigheden - onbespeelbare velden- hiertoe gedwongen hebben. Toegegeven, dat in Denemarken en Zweden, waar de bakermat van het handbalspel ligt, de weersomstandigheden maar zelden gunstig zijn voor veldhandbal, moet toch worden opgemerkt dat hierin niet de oorzaak ligt van de populariteit van het spectaculaire zaalhandbal. Wat kan dan de opgroeiende jeugd zo enthousiast maken voor deze zaalsport?

Grote snelheid op een kleine speelruimte, de explosieve afsluiting van een offensief met een flitsend schot, de soms verbluffende behendigheid met de bal, het spectaculaire doelverdedigingswerk volgend op acrobatische sprong - en valworpen, de snelle afwisseling van aanvals- en verdedigings spel, dat alles heeft veel aantrekkingskracht op de jeugd.

Niet alleen meisjes spelen dit graag, al wordt wel eens beweerd dat handbal speciaal voor het vrouwelijk geslacht is gemaakt, ook jongens en heren spelen dit spel met enthousiasme en grote inzet. Het zaalhandbal heeft in de meeste landen het spel op het veld vrijwel geheel verdrongen. Ook in Nederland is een tendens merkbaar, vooral bij de clubs op nationaal niveau, om het veldhandbal geheel los te laten en zich alleen nog toe te leggen op zaalhandbal.

Uiteraard is dit spel een beetje het stiefkind van de Nederlandse sporten geworden, na het vrijwel systematisch weren van goede wedstrijden op de beeldbuis. Toch is er een kleine verbetering te zien na de successen van Sittardia, AMC/Niloc, AHC, Mora-Swift in de Europacupwedstrijden van de laatste jaren, al kunnen wij in het Westen nog niet tippen aan de kwaliteit van de ploegen van achter het Ijzeren Gordijn.

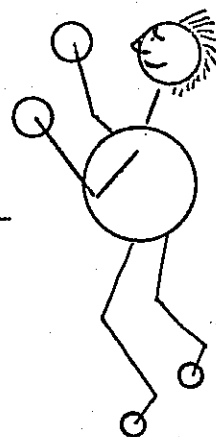
Dat Aristos een van de grootste clubs op dit gebied in Amsterdam is wist U al. Dat wij ook de grootste katholieke club zijn in het Amsterdamse Handbal Verbond, wist U wellicht niet, dat wij dus aan 20 jeugdteams gelegenheid bieden om dit fijne spel te spelen en dat elk team deskundige training en leiding krijgt zal U dan nu ook wel duidelijk zijn.

Aristos verzorgt met een aantal gediplomeerde trainers de training voor jeugd en ouderen.

Wij beschikken over voldoende goede en ter zake kundige oefenmeesters en meesteressen om een goed technische vaardigheid te waarborgen. Daarom ook spelen onze teams in de competitie een waardig partijtje mee in de bovenste regionen.

Wilt U eens kennismaken met Aristos?

Bel onze ledensecretaris de Heer C. Schmitz, Amundsenweg 8 hs, Amsterdam-w. telefoon 141652. Hij zal U gaarne alles van Aristos vertellen.

Aristos

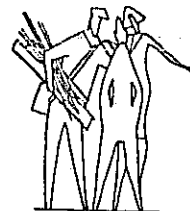
===== L A A T S T E N I E U W S =====

Tot Rector van de nieuw op te richten school voor vwo/havo in de Bijlmermeer, uitgaande van de St. Augustinusstichting, is benoemd onze conrector N.C. WEGBRANS.
Wij betreuren je vertrek, Niek, maar feliciteren je van harte met deze benoeming. Veel succes.

Ton Peters

WERKGROEP

Er is werk aan de winkel. De kapel zoals hij nu is schijnt niet aan zijn doel te beantwoorden. Tot nu toe werd hij gebruikt voor de soos en sam-sam, tentoonstellingen, de les dramatische expressie en opvancentrum voor de bezoekers van de open dag. Sinds kort ook nog voor klasseavonden. Door verandering zou hij echter meer geschikt worden voor genoemde doeleinden en ook nog voor Film, Toneel/Cabaret/Muziek, Discussies, Jazzballet en andere mogelijke mogelijkheden.

Deze veranderingen zouden oa. kunnen zijn:

- Muren: alternatief: één of meer binnenmuren gedeeltelijk of geheel wegbreken.
- Bar: Deze kan verplaatst worden naar de achterkant van de kapel. Technisch voordeel: warm en koud water toevoer, voorraadkamer. Mogelijk nadeel: de achterste binnenmuur moet er zeker uit.

Aankleding

- Planten: Deze kunnen hier wel degelijk groeien door middel van kunstlicht.
- Verlichting: Hoe zou je dat kunnen veranderen?
- Meubilair. Mogelijkheden zijn bijvoorbeeld banken, stoelen, tafels, kussens, peefen.
- Kleur: Wat doen we met de muren? Verven, wandkleden, affiches?

Dit zijn ideeën die op een avond bij elkaar geraapt zijn door een paar mensen. Kan je nagaan hoeveel andere ideeën er nog moeten zijn onder de leerlingen, leraren en ouders. Ook vanuit de staf zijn er al mensen mee bezig. Als je niet wilt dat je op een maandagochtend door de toeter krijgt te horen dat de kapel veranderd is dan moet je vooral niet niet reageren. M.a.w. laat eens wat van je horen. Elke reactie is belangrijk, hoe kort of lang, positief of negatief hij ook is. (Een tekening is ook van harte welkom). Vind je de kapel zoals hij nu is uitstekend, laat dat dan ook horen. Gooi je reacties in de gele copy voor het hokje van de conciërge onder vermelding van "kapel". Dan komt het zeker goed terecht.

Rob Beck, Bart Bruynesteyn, Nanda Lauriks, Willy Disseldorp.

HET NIEUWE AN ALFABETISME

Mijn nogal uitdagende stukje in Bolwerk nr. 3 heeft, zoals te verwachten viel, voor enige beroering gezorgd. De chroniqueur van de sectie Nederlands heeft mij over de inhoud ervan gevoelig onderhouden. Voor mijzelf had ik die mogelijkheid al onder ogen gezien en onder mijn taalacrobatieën een vangnet gespannen in de vorm van een clause, waarin ik het laatste woord aan de Hoge Autoriteit liet. Verder had ik nog iets willen mompelen over koekjes die mij waarschijnlijk van eigen taaldeeg bereid konden worden, maar vond de beeldspraak wat versleten en meende bovendien weinig deeg te hebben aangedragen. Het zou geen kwaad hebben gekund, want ziet: hoogmoed komt voor de val; wie kaatst moet de bal verwachten, etc.; kortom: liniaal is een onlogische doch geautoriseerde spelling.

Leedvermaak alom en dat is jammer, omdat het de aandacht afleidt van de zaak die ik, wellicht niet al te handig (ook stukjes schrijven is een specialiteit), aan de orde heb gesteld en die ik zo langzamerhand geneigd ben te gaan omschrijven als een deficit van het moedertaalonderwijs.

De leestekenloze woordenprut, ^{die} ~~de~~ leerlingen (lang niet alle, gode zij dank) als antwoorden op gestelde vragen presenteren en waaruit vlaagsgewijs met veel hineininterpretieren iets van begrip blijkt, vervullen mij met treurnis. De algemeen gehoorde tegenwerping is, dat de leerling buiten het lokaal nederlands zijn aandacht niet meer bij het Nederlands heeft. Als dat zo is, lijkt de indruk die het geleerde heeft achtergelaten maar gering. Het zou trouwens wel de veldwinnende toepassing van de meerkeuzetoets kunnen verklaren. Daarvoor is beheersing van de omgevallen I voldoende. Manuaal gesproken zijn we dan weer terug bij de ongeletterde, die voor zijn handtekening de x te hulp roept.

Het zal ook de minder oplettende lezertjes duidelijk zijn, dat ik de m.k.t. verfoei (in de natuurwetenschappelijke hoek is die afkeer vrijwel algemeen). Het voordeel is natuurlijk, dat de resultaten niet worden beïnvloed door onvoldoende taalbeheersing. Verder wordt gewezen op het objectief karakter van de m.k.t. De leraar die met dat argument schermt reikt zichzelf een brevet van onvermogen uit. De objectiviteit wordt dan ook sterk benadrukt door onderwijstheoretici; Schreibtischlethrer zal ik maar zeggen, die ook in de rituele cijfertjesdans na afloop nog veel behagen scheppen. Als nadeel mag ik noemen het feit, dat de problemen waarvoor de leerling in zijn latere leven wordt gesteld niet in meerkeuzevorm met bijgeleverd antwoordenblad worden aangeboden. Maar dan is ie al van school en hebben we niets meer met hem te maken ... Dank zij (?) de m.k.t. wordt een groep leerlingen gediplomeerd die slechts een geringe uitdrukkingsvaardigheid bezitten. De problemen die dat met zich brengt schuiven we door naar het vervolgonderwijs of de werkgever, alwaar men zich al snel afvraagt wat "ze" tegenwoordig nog uitvoeren op "die scholen".

Na dit nummertje stoom afblazen wil ik nog even ingaan op het nationalisme en fetisjisme die mij zijn aangewreven. Ik ben bang dat mijn geachte opponent tendenzen in mijn stukje heeft bespeurd die ik er helemaal niet in heb willen leggen. Nationalisme, cultuurimperialisme, fetisjisme, het is me nogal wat. Om met het laatste te beginnen: als ik moet kiezen tussen dit fetisjisme en het taalanarchisme dat nu om zich heen grijpt, is de keus al gemaakt. Naast het rijwiel de moedertaal: een monocultuur is ook niet alles. Maar scherts terzijde; ook in het taalonderwijs zal de vernieuwing wel om zich heen hebben gegrepen. Ik kan die vernieuwingen niet op hun merites beoordelen; wel op hun gevolgen en die stemmen mij niet gelukkig. Zal zich hier dezelfde ontwikkeling voordoen als in het wiskunde-onderwijs, waar oude boekjes weer tevoorschijn worden gehaald? Rekenen en taal: het zijn vanouds de vakken die al in het lager onderwijs problemen geven. Om in beide enig niveau te bereiken moet nu eenmaal veel en met toewijding geoefend worden. En om daarvoor een gunstig klimaat te scheppen is o.a. rust aan het spellingfront gewenst.

Vervolgens het nationalisme. De gedachten die collega Braet mij hier allemaal toedicht hebben mij nog nooit beroerd. Maar na lezing word ik in de mijne alleen maar gesterkt. Diets nationalisme versus Frans imperialisme: dat lijkt me wel wat. Eindelijk de Vlamingen onze morele steun gegeven. Want ik zou niet weten wie verder nog van de Fransen last heeft. De Pyreneeën en de Rijn vormen solide barrières.

Tenslotte dit: de terughoudendheid m.b.t. het aantonen van fouten in het vorige en waarschijnlijk ook dit stukje is onnodig. Ja zelfs zou ik wensen tot de eer der snijtafel verheven te worden. Leergierig was ik immer.

S. Helmerhorst

N.B. Bovenstaande bijdrage is tot stand gekomen zonder gebruikmaking van taalkundige hulpmiddelen.

--- aan twee derdeklassers die zich DIEP gediscrimineerd voelden in BOLWERK nr 4 pagina 9 ---

GEACHTE ANONYME QUERULANTEN,

Met interesse hebben wij kennis genomen van Uw protest tegen de afwezigheid van een feest voor 1-2-3 in de afscheidswEEK. Wij betreuren het dat U zich niet hebt doen vertegenwoordigen in de feestweekcommissie, ongetwijfeld was dan met Uw wensen meer rekening gehouden. Wij adviseren U met klem: zorgt dat U toegang krijgt tot de werkgroep leerlingenraad, of in elk geval zoekt contact met de derde klassers daarin (wij fluisteren U in het geheim de naam Relinde in). Anders wordt er zónder U óver U beslist!! Gaarne ontmoeten wij U in een schaars verlicht hoekje van de aula tijdens het feest van 2 en 3 op 27 februari (ca. 21.17 uur bij de deur doka, U herkent ons aan een La Paz boven de onderlip).

Twee Heren Rector en Conrectoren die zich DIEP geroerd voelen.

VOORTS BEN IK VAN MENING DAT BOLWERK ANONIEME BRIEVEN DIENT TE WEIGEREN.

P

~ ZEG! ~

gecensureerd.

Zeg, wil diegene die zich voor "de anonieme" uitgeeft, niet zo stomweg zitten ~~klatten~~ over een jongetje Thomasje Brekelmans, waar die niks over weet. Als je dan wat over mij wil zeggen, doe dan niet zo ~~wakelig~~ en zet je náám onder je stukje (stuk onbenul). Je moet trouwens niet zo brutaal zijn tegen mij, grote lapswans. Dat zijn jullie eigenlijk allemaal, stickierokers (dus daar bedoel ik mee de klassen 2,3,4,5,6).

Verder wil ik nog een ding zeggen, dat alleen maar de jongens Cees en óóm Rob aangaat. Welnu: Cees en óóm Rob willen jullie ons (en daarmee bedoel ik Maurice Geurs en mezelf) niet meer lastig vallen met onbenullige dingen? En verder zijn jullie een stelletje druiloren (dat het niet mooi

meer is), jullie vieze, smerige mannekens.

P.S. Wat nog betreft "de anonieme" moet die zich een beetje koest houden. En je vraagt of ik me als eerste klasser wil gedragen, hé? Nou, eigenlijk zou ik er een nachtje over moeten slapen; maar nee, ik zeg het nu maar meteen. Als ik me als eerste klasser voel, dan gedraag ik me ook als eerste klasser. Maar ik voel me niet als eerste klasser, dus gedraag ik me ook niet als eerste klasser. Ik voel me juist als een hogere klasser, zoals het moet zijn en niet zoals jullie nu zijn: LUILAKKEN!!!

Thomas
Brekelmans

la.

Wf

Frans. 16 dec. 1975.

① Je viens de la lire. 4
 Rouget leur a donné un beau chant.
 Mo. se les yeux plus y penser
 21 nous les

op vrijdag 9 april a.s., tijdens de paassoos, zal worden georganiseerd het

GRAND GALA DE LA DECORATION
DES PROFESSEURS

hierbij zal een groot aantal docenten eervol worden onderscheiden. voorlopig zijn prijzen beschikbaar in de volgende categorieën:

- best geklede docent(e)
- gezelligste docent(e)
- vreemdst geklede docent(e)
- sportiefste docent(e)

voor elke categorie kan men kandidaten (docenten) opgeven. ook ideeën voor nieuwe categorieën zijn welkom. men gooië alles in de gele kopy-bus in de hal, onder vermelding: 'grand gala'.

winnaars worden aangewezen door een jury, bestaande uit (alfabetisch): emmy boesen, ricky van der jagt, nanda lauriks, harm ploeger, hein van weeren, yvonne wiewel en titus maria williams.

de prijzen worden uitgereikt door twee charmante assistentes.

we hopen veel reacties binnen te krijgen en liefst zo snel mogelijk, zodat alles ruim van tevoren kan worden geregeld.

◦ het organiserend comité

Cette
 Voilà a
 Cette fille est malheureuse
 Voilà des filles malheureuses
 Cette difficulté est grosse
 Voilà de grosses difficultés
 Cette famille est riche
 Voilà des familles riches

*gaweldig!
 ga no door!*

⑤ A. Lavoisier s'est toujours intéressé aux sciences
 le jugé veut la mort de Lavoisier